

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petiti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafljovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravljanje pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Klerikalni kandidatje.

Z duhovsko agitacijo morejo klerikalci pač zbobnati toliko in toliko tisoč glasov, ker je naše kmetstvo ljudstvo še silno nevedno in proletarizirano in naše delavstvo še jako zaostalo, ali kadar je treba izbrati ljudi, ki bi bili vstanu koristno in uspešno delati v državnem zboru, ki bi bili zmogni in sposobni za parlamentarno in politično delovanje, tedaj se pokaže vsa silna mizerija, ki vlada v klerikalni stranki, tedaj se vidi, da nimajo klerikalci nič ljudi, ki bi jim mogli izročiti mandate.

Že v minulem parlamentu so klerikalci igrali kaj klavirno vlogo, v prihodnjem pa bodo stranka, ki jo bo ves svet le zasmehoval in zaničeval, zaradi nesposobnosti njenih poslancev.

Med vsemi kandidati, kar so jih postavili, sta le dva politika: Šusteršič, ki ima danes kakor pred leti od žlindre amazane roke in Šuklje, ki se še do danes ni opral očitanja zaradi poprave njegovega gradiča pri Novem mestu. Ostali kandidati, izvzemši Povšeta, so le smešne prikazni in klerikalci jih kandidirajo, ker nimajo nikogar drugega, ki bi mogel prevzeti kak mandat.

Ko bi klerikalci imeli kaj zmognih in sposobnih ljudi, bi gotovo ne kandidirali takih kandidatov, kakor so Žitnik, Kregar, Gostinčar, Demšar ali Jaklič, ki ne bodo za drugo rabo, kakor za kimanje in iz katerih se bo parlament le norca delal.

Klerikalci se tega tudi prav dobro zavedajo in skušajo volilce na vse načine premotiti. Volilcem pripovedujejo, da ni treba gledati na osebo kandidato, češ, če tudi kandidat nič ne zna in ni za nič sposoben, je to vse eno, da zmaga le stranka. Pripovedujejo jim tudi — in to je njih glavno orožje — da so svoje kandidate izbrali s posebnim ozirom na to, da imajo najvažnejši stanovi svoje zastopnike v parlamentu. Kaj bi bilo pomagano posameznim stanovom z

zastopniki, ki ničesar ne znajo, nam res ni umevno.

Zdrava pamet pravi vendar vsakemu človeku, da je za vsak posamezen stan in za vse stanovne skupaj najbolje, če jih zastopajo kolikor mogoče sposobni ljudje in da je na pr. za delavca gotovo koristnejše, če ga zastopa mož, ki razume njegove potrebe in težnje ter je sposoben se zanje potegovati, kakor pa poslanec, ki je sicer sam delavec, a nima nobenih zmognosti, kakor na primer Gostinčar.

Kandidatje, ki jih klerikalci ponujajo volilcem, so že taki, da mora razumnega volilca naravnost sram biti, da se jim upa klerikalna stranka nasvetovati take zastopnike. Če bi bili ti ljudje izvoljeni, bi pač lahko ves svet rekel, da smo Slovenci najnezelejši in najneumnejši narod v celi državi. Šusteršiča in Šukljeja to seveda ne bo ženiralo, kajti čimveč je nesposobnih ljudi okoli njiju, toliko boljje bodeta brez kontrole — ribarila v motni vodi.

Deželni zbori.

Gradec, 10. marca. Poslanec Rožkar je interpeliral zaradi gradnje železnice Purkla-Ptuj do hrvaške meje, češ, da ne kaže graditi le dela te važne proge, temuž se naj deželni odbor zavzame, da se zgradi cela proga. Deželni odbornik grof Attems je odgovarjal na interpelacijo poslanca dr. Jankoviča zaradi škode, ki jo povzroča divjačina na Spodnjem Štajerskem. Grof Attems je poučil interpellanta, da stopi novi lovski zakon z 10. aprilom t. l. v veljavo, zaradi tega se ne more zahtevati, da bi se že sedaj postopalo po novem zakonu. Posestniki so navadno sami krivi (?), ako jim napravljajo divjačina škodo. Deželni odbor sploh ni upravičen, dovoljevati ali nakazovati odškodnine. — Posl. dr. Schacherl je predlagal spremembo poselskega reda.

Gorica, 11. marca. Deželni zbor je sprejel v današnji seji pra-

vila za ustanavljanje se zavod za osebni kredit s spremembami, ki jih je nasvetovala vlada. Zakonski načrt o deželnem stavbnem redu se je izročil deželnemu odboru, naj ga predloži namestništvu v dobrenje. Računski zaključek deželnega zaklada za leto 1905 se je sprejel brez debate, nakar so se rešile razne peticije.

Praga, 11. marca. Češki deželni zbor se je baval danes skoraj izključno z avstro-ogrsko nagodbo. Vsi govorniki so se izrekli za pošteno, dolgotrajno nagodbo ali pa za takojšnjo gospodarsko ločitev.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budimpešta, 11. marca. V generalni debati o zboljšanju plač ljudskoškolskemu učiteljstvu je govoril skoraj štiri ure posl. Vajda (Rumun) o položaju učiteljstva in o željah nemadžarskih narodnosti glede šolstva. Končno je predlagal, naj se predloga umakne z dnevnega reda ter je hotel svoj predlog utemeljevati, toda predsednik Rakovszky mu je kratkoma vzel besedo. Istotako se je zgodilo tudi rumunskemu poslancu Vladu, ki je hotel dokazati predsedniku, da se ne ravna po poslovniku. Po seji je na hodniku opozoril posl. Farkashazy podpredsednika Rakovszkega, da ni imel pravice odvzeti Vajdu besedo, a Rakovszky je poslanca zavrnil: „Molči, zelena žaba!“ Farkashazy je zaradi tega pozval podpredsednika na dvoboj.

Umor bolgarskega ministrskega predsednika.

Sofija, 11. marca. Ko se je danes ministrski predsednik Petkov sprehajal z ostalimi ministri po mestnem vrtu, ustrelil je nekdo iz zasede na nje šestkrat iz revolverja. Ministrskega predsednika Petkova so zadele tri kroglice ter se je zgrudil mrtev; trgovinski minister Genadjev je

hudo ranjen na roki, dočim je justičnega ministra krogla le oplazila.

Oficijalno se zatrjuje, da je atentat izvršil neki odpuščen uradnik iz maščevanja, toda atentat ima brezdvomno politično ozadje ter je bil morilec najbrže najet. Ljudstvo je že davno zelo sovražno vladi, posebno se je zameril Petkov s svojimi strogimi odredbami proti socijalističnemu gibanju med vojaštvom in železničarji. V drugi vrsti pa se je ministrstvo zamerilo narodu, ker je zatiralo delovanje za macedonske vstaše.

Umorjeni ministrski predsednik Petkov je bil 50 let star ter je imel le desno roko, ker je zgubil levo roko v vojni za osvoboditev Bolgarije s Turki leta 1877. Nekdaj je bil tudi sofijski župan ter si je kot tak pridobil mnogo zaslug za moderniziranje bolgarske prestolnice. V politično življenje je uvedel pokojnika Stambulov; v izobrazbi ni dosegal Stambulova, temuž se mu je vedno poznalo, da je kmetijski sin, toda bil je nenavadno energičen. V svojem glasilu „Nov Vek“ je pisal pomirljivo za Turčijo in ostro proti Rusiji, kar mu je med bolgarsko inteligenco tudi pridobilo mnogo sovražnikov.

Pariz, 11. marca. Bolgarski knez Ferdinand je ravno prispel v Pariz, odkoder se je hotel podati na Riviero, ko je dobil brzojavko o umoru ministrskega predsednika. Takoj se je vrnil domov.

Italija na Balkanu.

Carigrad 11. marca. Italija snuje veliko banko s podružnicami v Smirni, Solunu, Bitolju, Janini, Valoni, Draču in Skadru. Banka se bo udeleževala pri turških posojilih in gospodarskih, prometnih in industrijskih podjetjih. Prve podružnice se ustanove že meseca junija. S tem si ugotovi Italija nepodcenljiv vpliv v Macedoniji in Albaniji.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 11. marca. V političnih in finančnih krogih se je danes širila vest o odstopu ministrskega predsednika Stolypina, češ, da v merodajnih krogih nameravajo v najkrajšem času razpustiti dumo, ker vlada ne more delovati z novim predsedstvom. Ta vest, ki se dosedaj ne potrjuje, je neugodno vplivala na inozemske banke.

Moskva 11. marca. Uslužbenoi mestne železnice in elektrarne so pričeli štrajkati, a magistrat je vse štrajkujoče odslovil, tako, damiruje promet na celi črti. Mesto ima vsak dan 15.000 rubljev izgube. Tudi štrajk črkostavcev in knjigovozov še ni poravnal, temuž so vsi podjetniki sšlenili, da dne 23. t. m. štrajkujoče, nad 7000, odpuste.

O socijalizmu.

V svojih zadnjih izjavanjih smo govorili o stremljenju socijalnodemokratske stranke, emancipirati delavce politično in kolikor je v današnjem družabnem redu in v njegovih zakonih mogoče tudi socijalno.

Toda soc. demokratična stranka si je nadejala delovati ne samo za politično, nego tudi za sedaj v obče dosegljivo gospodarsko emancipacijo delavskih slojev na podlagi samoozdravbe. V to svrhu podpira združništvo in do gotove meje tudi snovanje konsumnih društev med delavci.

Združbe, ki so najprvo nastale na Angleškem in Nemškem in ki so tudi sedaj še v teh deželah najkrepkejšje, imajo smoter, združiti delavce vseh vrst, da se z medsebojno pomočjo obvarujejo bede v slučaju bolezni, nezgode, brezposelnosti, invaliditete in starosti; glavna stvar pa je pri tem, da dosežejo čim najbolj ugodne delavne pogoje. Na Avstrijskem se združbe med delavci razvijajo sporedno s splošnim političnim delavskim gibanjem; dasi združbe nimajo nobenih stikov z bodočim stremljenjem socijalne demokracije, vendar si je le-ta umela pridobiti ves vpliv na nje, da se lahko smatrajo kot del socijalnodemokratske organizacije. V

LISTEK.

V očeh.

(Spisal Ferdo Plemič.)

Veliko poguma imajo ljudje v svojih očeh, ravno toliko, kolikor so v svojih besedah in dejanjih strahopetni. Poznal sem mladeniča, ki je z očmi govoril o samih barikadah, v navadnem življenju pa je bil lojalen kakor malokdo. Spoznal sem tudi tako gospico.

Slab vzduh nas obdaja, vzduh vlažne krede in nesnažnega perila. Vzgojeslovna mučilnica, moderna šola nemoderne načel je napolnjena s tem vzduhom. Vrata lopotajo, otroci vrše, težki, drugi večji nogi odmerjeni čevlji klopčajo po izsušenem podu, da se dviguje kužen prah po zraku ter pleše v enih skromnih solnčnih žarkih, ki jim stavbarska umetnost kljub vseh perfidnosti ni mogla zabraniti vstopa v vojašnici podobno poslopje. Od časa do časa se razlega po hodnikih nejevoljen krik ali pa hektičen kašelj. To je tovarna za bodoče proste državljane.

Tudi jaz sem preživel najboljša leta v tej tovarni ter se pehal za istimi ideali kakor sto in sto mojih kolegov, seveda večinoma brez uspeha.

A to je malenkost.

Istočasno z menoj je napravilo lepo dekle cvet svojih let v taistem brlogu.

In to je mnogo.

To dekle je imelo take oči kakor oni mladenič. Zanimal sem se nekdanj za te oči in še danes bi jih spoznal izmed stoterih. Sicer niso bile prav nič izvanredne, prav malo izrazovite, a imele so lastnost postavljati svojo lastnico korenito na laž.

Sedel sem v konferenčni sobici na mizi in svoji nogi sem imel na našega voditelja predsedniški stolici. Na takem stališču ali bolje sedišču sem se zdel presneto vzvišenega nad vso pedagoško mizerijo, posebno ker sem bral Stehettijeve satirične poezije. V tem vstopi ona ter me pozdravi. Odzdravim ji z nekim sicer povsem nezgodovinskim renčanjem, nato sva oba korenito molčala.

„Kaj berete, g. kolega“ se oglasi slednjič ona.

„Stehettija.“

„Ah, onega cinika, prav imate! Vsa ljubezen ni mnogo vredna.“

„Diplomatski rečeno, res ne,“ odvrnem jaz.

„Ljubezen je pravzaprav le moško samoljublje.“

Pogledal sem jo v oči, v one izdajalske oči. Kako vse drugače so govorile. Jasno je bilo brati v njih: „Oj ljubezen, to je nebeški čut. In jaz bi znala ljubiti, oj, znala bi! Pa zakaj bi ne ljubila? Saj sem mlada, saj imam vse pogoje vnanjosti. Pa zakaj me nihče ne ljubi? Zakaj moram zakopavati svojo mladost v tem živem grobu, medtem ko se druge sprehajajo po šetališčih v finih toaletah? Zakaj me ne ljubiš ti, ki umeješ stresati tako ponosno svoje lesketajoče se črne lase ter jih tako elegantno-leno gladiti s suho roko za široko čelo? Oj, jaz bi znala ljubiti!“

A rekla tega ni, niti ji jaz nisem odkril, kaj sem bral v njenih očeh.

To je bilo prvo poglavje najinega romana.

Pozvonilo je in planil sem vun pred vrata svojega razreda, ker mi je bilo tesno v oni dolgi sobi med dvajsetimi vestno nabasanimi klopami. Sicer pa sem imel po stari in novi učni

odredbi popolno pravico do tega; garantiranih 15 minut sem smel uživati „sveži“ hodniški zrak in nihče mi ni smel zabraniti tega izven ministra za uk in bogočastje s kakšno novo odredbo.

Moja šolska soba je bila tačas koncem dolgega hodnika, in tako sem imel lep razgled preko vseh drugih vrat. Na drugem koncu hodnika je poučevala ona. Tudi ona je stala sedaj po zvonjenju pred svojo sobo, tik nje pa moj kolega Brkin. Pogovarjala sta se živahno ter se smejala. Domislil sem se v istem hipu, da se je slednji slučaj ponavljal nekaj dni sem kaj pogosto. Nedvomno sta se dobro razumela. To ni nič hudega, dobro sporazumljenje med kolegi priporoča celo naš učni načrt.

Gledal sem tedaj tja dol v hrbtišče svojega kolega in mislil si nisem nič. Niti kak dovtip mi ni padel v glavo, kar sicer ni bila nobena škoda, ker takrat noben slovenski humoristični list ni honoriral dovtipov, mislim iz razloga, ker nobenega takega lista ni bilo. Tedaj pa se prikaže izza njegovega hrbta bela polt njenega obraza in dvojne otožnih oči mi je govorilo zmagovito:

„Vidiš, imam ga fanta, čednega fanta, ki ve, kaj je ljubezen. Obožuje me in ni tak cinik kakor ti. Prav se ti godi! Pa morda je še čas tudi zate, morda...“

Odzvonil je v tem hipu odmor. Vraga je bilo še časa! Moral sem v boj proti debeli neumnosti.

In to je drugo poglavje.

Zavladala je tropična vročina in popoldanskega pouka ni bilo več v splošno veselje naše mlade bodočnosti, ki je dokazala s tem veseljem prirojeno ji ljubezen do svobode. Takrat sem si privoščil po dovršenem delu kdajpakdaj čašo piva. To si privoščil vsak zidar in bi si jaz ne, ko se mi je moje delo tako rentiralo. Tako sem mislil odriniti tudi nekoč par dni pred sklepom šolskega leta v verando sosedne krčme, kjer sem vedel, da me pričakuje med drugimi tudi neka oseba ženskega spola, ki mi je bila precej draga. V šolski veži naletim ob Brkina in njegov ideal.

„Kam pa, g. kolega?“

„Žaba v mlako, riba v vodo, muha v mleko, pesnik v žrnilo, šolmašter pa v pivo.“

„Vzamete naju s seboj?“

„Nu, pa naj bo!“ (Konec prih.)

svrhu enotnega taktičnega postopanja prireajo avstrijske združbe navadno vsako 2 ali 3. leto svoj kongres, prvi takšen kongres je zboroval 24. do 28. decembra leta 1893. na Dunaju. Statistična sestava je doglala, da je bilo 137 organizacij z 31.522 člani.

V razmerju avstrijskega delavstva proti mezdji je bilo to število naravnost neznanstveno. Najvažnejša naloga kongresa je bila takrat, se zediniti za organizacijski načrt. Provizorična komisija je kongresu predlagala to-le: 1. Delavci se naj po industrijah združujejo v velike, močne in obsežne organizacije. Snovanje malih organizacij za posamezne stroke je zagovarjati samo iz taktičnih ozirov. 2. Vse po poklicu sorodne organizacije, ki temelje na samostojnosti, se združijo med sabo v zveze, ki se razprostirajo po vsi državi. Zveze stopijo na to zopet v medsebojno razmerje, ki jih druži z združbeno komisijo. Ta komisija ima te-le naloge: Posvetovati se ji je treba o vseh predmetih splošne skupne narave in na primeren način skrbeti za njih izvršitev, kakor tudi za agitacijo, organizacijo in skupne akcije. Dolžnosti posameznih društev in zvez napram združbeni komisiji so te-le: Vsaka organizacija ima komisiji vsak mesec plačati prispevek 2 vinarjev za vsakega člana. Proti temu organizacijskemu načrtu se je pojavilo mnogo pomislekov, končno se je pa po daljši debati vendarle sprejel.

Na drugem kongresu leta 1896. (25. do 29. decembra) so skušali med organizacijami okrepiti centralistično idejo in se je v to svrhu predlagalo, naj se vsi v industrijski zvezi se nahajajoči poklici docela stopé v unije, toda ta predlog je kongres odklonil. Odklonjen pa je bil ta predlog zlasti radi narodno separatističnega nastopa čeških delegatov, ki so zahtevali, naj se nastavi poseben češki združbeni tajnik. Čehi so zlasti proti temu ugovarjali, da so se ustvarile velike zveze, ki so razprostranjene po vsi državi in obstoje iz krajevnih in strokovnih organizacij, ki so se združile v deželne zveze ne na podlagi jezikovno narodnega, nego teritorialnega momenta. Proti ti tendenci, izvesti centralizacijo brez ozira na jezikovno-narodni moment, so pričeli borbo Čehi; ustanovili so na Dunaju in tudi na češkem posamezne strokovne organizacije narodnih skupin ter osnovali proti volji dunajske združbene komisije posebno češko združbeno komisijo v Pragi, ki je postala sredotočje za vsa stremeljenja čeških združb. Dočim IV. kongres (8.—12. junija 1901.) ni prav nič spremenil položaja, je ta spor spravljal definitivno s sveta izredni združbeni kongres dne 9. decembra 1905. Čehi so vložili predlog za narodno ločitev združb. Predlog je sicer propal, vendar pa so se dale Čehom neke koncesije, da bi se rešila enotnost organizacije. Toda ves trud je bil zaman, zakaj slejkoprej še loči širok prepad češke in nemške združbe.

Ne glede na to pa je lahko socialna-demokracija zadovoljna z uspehi združbenega gibanja, zakaj prirastek članov, ki se razteza na nemške, češke, poljske, slovenske in italijanske delavce, je znašal leta 1904. 34.456 (25,62%), leta 1905. pa 133.978 (70,85%). Prirastek ženskih članov je znašal v zadnjem letu 15.347 (11,56%). Samo pri šestih organizacijah se je število članov zmanjšalo.

Prirastek je bil največji pri tekstilnih delavcih (133,56%), pri kovinskih delavcih (124,02%), pivovarskih delavcih (93,16%), železničarjih (34,76%), livarjih (75,61%), drvarjih (55,48%), papirnih in kemičnih delavcih (125,79%),

čevljarjih (88,87%) in tesarjih (169,52%).

O združbah v kronovinah, kjer prebivajo Slovenci, daje za l. 1905. pojasnilo tale tabela:

Kronovina	Centralno društvo	Lokalne društve	Kraj. skupina	organiz. delavci		
				moški	žena	skupaj
Kranjsko	—	2	25	1.594	157	1.751
Štajersko	—	9	221	17.767	926	18.693
Prim. in Trst	—	10	47	8.834	3	8.837
Koroško	—	3	43	1.982	527	2.509

Ker je pri avstrijski industriji zaposlenih okoli 2.250.000 oseb, od katerih jih je približno 330.000 v združbah organizovanih, je razvidno, da izmed 100 industrijskih delavcev obeh spolov jih pripada 15 združbam.

Od 100 v industriji zaposlenih oseb je bilo l. 1905. organizovanih na Kranjskem 7, na Štajerskem 18, v Primorju 8 in na Koroškem 10.

Denarni promet avstrijskih združb je znašal l. 1905. 4.641.726 K 81 v na dohodkih in 3.829.751 K 41 v na stroških. V tem pa niso vračunjeni dohodki in stroški za stavke in druga gibanja, za kar se pobirajo posebe upravljeni zneski. Izdatki za stavkujoče in kaznovane člane so l. 1905. znašali okroglo 1.250.000 K. Strokovno časopisje avstrijskih združb šteje okoli 80 listov v raznih jezikih.

Poleg združb vzdržuje socialno-demokratska stranka zlasti na Nemškem še takozvane delavske sekretarijate, ki imajo namen. dajati delavcem brezplačna pojasnila o zakonitih določbah glede delavne in najemniške pogodbe, o državnem zavarovanju itd., takisto stremi stranka tudi za tem, da dobi čim največji vpliva v zakonitih zastopstvih, ki pridejo za delavce v poštev, kakor v odborih okrajnih in združnih bolniških blagajin, v zavarovalnicah proti nezgodam, v pomočniških odborih raznih zadrug itd., oziroma da zasede predsedstvena mesta v teh zastopih s svojimi pristaji.

Krščanske (krščansko-socialne) in narodne združbe, ki na Avstrijskem še daleko nimajo tiste važnosti, kakor socialno-demokratske, so zgolj posnemanje enakih socialno-demokratskih organizacij in niso ničesar drugega, kakor agitacijska društva pod raznimi imeni nastopajočih klerikalnih in ekstremno nacionalnih strank.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. marca.

Volilni shod v Sežani se je vršil, kakor že naznanjeno, v nedeljo. Sklicala sta ga dež. poslanca dr. Treo in Štrekelj. Bil je imenitno obiskan. Imenovana gospoda sta poročala o svojem uspešnem delovanju v deželnem zboru in se jima je soglasno izrekla zaupnica za to njuno delovanje. O prihodnjih državnoborskih volitvah je poročal dr. Treo, ki je poudarjal, da se od klerikalno-vladne stranke ponujani kandidat dr. Laharnar ne sme voliti ne iz gospodarskih, še manj pa iz narodnih ozirov. Mogoče, da je dr. Laharnar dober človek, a on je član avstrijske vlade, c. kr. uradnik, ki

službuje v daljni Bukovini. Zato naj se za zavedni sežanski okraj kandidira domačin. Soglasno je bil nato proglašen za kandidata gosp. Štrekelj, ki je kandidataro tudi prevzel.

Belokranjska železnica. Upamo, da niso še pozabljene gostobesedne tirade, ki jih je hofrat Šuklje spuščal v „Slovenec“ zoper Plantanov projekt glede belokranjske železnice in ošabne obljube, da izposluje Šuklje Belokranjem železnico v zvezi z veliko progo, ki naj združi Dalmacijo z državo. Že pred nekaj meseci se je izkazalo, da so bile Šukljete obljube navaden švindel. Tedaj se je namreč oglašil poslanec Sylvester, čigar zveze z železniškim ministrom Derschatto so znane, in je povedal, da je železnica, ki naj zveže Cislitvansko z Dalmacijo — in na to je Šuklje zidal svoje obljube glede belokranjske železnice — popolnoma izključeno na ter da pride v poštev le železnica čez morje. Zdaj se je tudi v ogrskem državnem zboru govorilo o železniški zvezi z Dalmacijo. Ogrska vlada je po drž. tajniku Szterenyiju izjavila, da je pripravljena zgraditi tako železnico in da je celo že zagotovila njeno financiranje, če ji izkaže avstrijska vlada neke protiusluge. Szterenyi pa je tudi povedal, kje naj bi tekla ta zveza z Dalmacijo. V poštev pridejo samo tri proge, a vse tri so take, da se belokranjska železnica ne more nanje nasloniti, pri čemer je še omeniti, da smatra ogrska vlada po Szterenyijevi izjavi vsako drugo železniško zvezo za popolnoma izključeno. Tu se vidi, kak humbug je uganjal Jeittelesov agent Šuklje, ko se je bombastično zaletaval v Plantanov projekt in oznanjal, da se zgradi belokranjska železnica v zvezi z veliko železnico, ki naj združi Dalmacijo s Cislitvansko.

Gostinčar v Borovnici. Pretečno nedeljo je došlo Borovnici zveščanje. Prišel je tja Gostinčar in se predstavil kot državnozbornski kandidat. Zblebetal je svoj naučeni govor, kakor papiga. Poznalo se je, da je govor skoval dr. Krek, Gostinčarja pa da je razsvetil dr. Šusteršičev sv. duh. Backi so kar zijali, ko so čuli toliko uženost. Gostinčarja je spremljal bivši kmetški čevljar, sedanjí horjulski svetec. Na nekem shodu, ki ga je priredil Gostinčar, je govoril tudi svetec. In pametne reči je povedal, da je bilo kaj. Razložil je volilno, da bode v državnem zboru imel vsak stan svojega zastopnika: Šusteršič bo zastopal doktorje, Šuklje profesorje, Jaklič učitelje, Kregar obrtnike, Povše graščake, Demšar kmete, Gostinčar delavce, Pogačnik pa vojake, ker je — rezervni častnik.

Goldo znanstvenega fariželstva so zopet vzeli v roke škofovi petelini in so poskusili ž njo udušiti naš uvodni članek z 2. t. m. o „patra Wasmanna mostu med vero in vedo“. Tisti ljudje, ki so v svoji polemiki zoper znana predavanja, ki jih je imel

pred dvema letoma g. Pavel Grošelj, pokazali, da še ne znajo ločiti trilobitov od trogloditov, ki takrat še niso vedeli, da so ribe vretenčarji in kuščarji zavriji — tisti ljudje zopet v svet kritijo iz prepada svoje nevednosti in v „Slovenec“ šteje s 7. t. m. porogljivo imenujejo „meščanske inteligence okoli Slov. Nar.“ „leno in indolentno brez najmanjšega zanimanja za višje probleme“ in z brezstidno drznostjo očitajo, da smo „vedno za poldrugo stoletje za dejanskim razvojem znanosti“. Da se vidi, kako sta naše predstavitelje krščanstva zaslepila strupena strast in brezobzirno sovraštvo, spominamo le na „Slovenec“ članek „Reklamni statisti diletantskih predstav“ s 14. jan. 1905, kjer so naduti poveljniki terciarj in terciarjov ravno nasprotno zahtevali, da bi se o modernem prirodnoznanstvu niti ne smelo javno razpravljati, razumni ljudje naj bi kaj takega ne poslušali, najmanj pa predstojniki državnih šol. Razmotrivajoč razmerje med vero in vedo smo v svojem uvodnem članku jasno in preprosto, odkrito in prepričevalno razložili dejstvo, da je moderni razvoj prirodnoznanstva docela ločil ne le najgloblje filozofske probleme od potov starih teoloških nazorov, nego da je tudi človeštvu pokazal namestu neizvedljive teološke zasnove novo socijološko podlago — tisto, kateri sledi dandanes že vsak zaveden poedinec, vsa pošena socialna društva in enako že tudi postavodajni državni činitelji. Klerikalizem sam čuti pulstost svojih filozofskih in socijoloških temeljev in si zatorej po tihotapskih ovinkih prilastuje to, kar je zasnova veda ter skuša, da bi se polastil svobodnega napredka in kakor parazitska pijavka srkal premlajeno kri napredujočega človeštva. Mandatar stranke ljudskih sleparjev, ki sedi v „Slovenecem“ uredništvu, je dobro začutil težo resničnega položaja, ki ga je kakor v zrcalu pokazal naš članek. Zatorej imenuje naš katoliški kolega ta članek „cel program“. Koj na to pa skuša njegovo težo odvaliti s tistim cinizmom, ki je značilno geslo božjih namestnikov, in nazivlje naš članek: „bogvedokod prepisano mazarijo“. Mi svetujemo lemenatarskemu natolcevalcu, ki ima vseznanstvo v zakupu, da naj nadaljuje svoje doslej brezuspešno iskanje vira, dokler se sam prepriča, da je napisal zopet le hudobno laž. Kako je pravo pogodil naš uvodni članek, ko je razlagal, s kakšno taktiko zastopniki teoloških nazorov sprejemajo nauke prirodnoznanstva, kadar se jim ne morejo več upirati, to nanovo dokazuje zopni „Slovenec“ odgovor na naš članek. Še v štev. z 18. febr. t. l. se norčuje „Slovenec“ iz Darwinove teorije (nauk o descendeni in selekciji), češ da „je nikdo ne sliši več žvižgati“ in z njemu lastno hinavsko pozo odklanja možnost, da je človeku izvor v živalstvu. Niti tri tedne kasneje (7. marca) pa že oznanja, da je človek „po telesu lahko tudi v descenden-

tem oziru člen prirode“ in da „vera ni v nasprotju z descendenčno teorijo“. Na potu je torej sedaj „Slovenec“ le profesor Haeckel, ki neustrašeno in zmagovito izvaja neposredne posledice tiste, še pred kratkim heretične in „prismojene“ teorije. Ravno tistega dne je Haeckel praznoval 50letnico svojega doktorstva in ob tej priliki je zopet ves inteligentni svet odmeval njegove slave. „Slovenec“ pa ni zamudil prilike, da navede zopet besede, ki jih je napisal Paulsen, da ga je namreč „polila rdečica sramote, ko je bral in videl, kako daleč je s svojim Haecklom padel narod mislecev“. Dovoljavamo si le mimogrede omeniti, da Paulsen kot filozof nima nobene veljave. Pri-stavljamo pa, da jezuiti ravno tako „ne morejo umeti“, in „se sramujejo“, da Nemci visoko čislajo in slavijo za duševnega velikana svojega — Goetheja, ki je bil vsekdar ponosen na to, da je poleg pesnika obenem prirodoslovec.

Katoliška šarbarija. Piše se nam s Štajerskega: Blizajo se volitve v državni zbor! Po vseh listih se vabijo volilci; a med vsemi listi se odlikujejo klerikalni. Vzemi v roke „Slovenca“ ali „Gospodarja“, „Naš Dom“ ali kar hočeš, vsi se cede samega medu, ter so polni vsakovrstnih obljub. Ključje volilce, da volijo može, ki branijo pravice božje in cerkvene, ki zahtevajo krščansko šolo, družino, življenje i. t. d., vse do zadnje pičice krščanske. Ali pa tudi narodno? Znano je, da so ravno juhovniki samo toliko časa narodni, dokler jim neumni narod polni žepe, drugače pa vedno škilijo doli proti Rimu in so, le redke so izjeme, sami brezdomovinci. Blagor naroda jim je samo toliko časa pri srcu, dokler imajo sami koristi od njega, dokler so edini, ki komandirajo; a kakor hitro se jim vzame vodilna beseda, jim je tudi blagor naroda le deveta briga. V Rogoznici pri Ptujju so ustanovili zavedni mladeniči bralno društvo. Pozabili pa so povabiti duhovnike, jih tudi niso vprašali kakšne in katere časopise si smejo naročiti in glej! ker je bilo bralno društvo brez komandanta iz farovža, ker so si ti predzreži tudi naročili „Narodni list“, halo! sedaj pa delajo ljudski osrečevalci na to, da se društvo zopet razide. Pa trobijo vedno, da ljudstvo izobražujejo; a to izobraževanje sega samo do liberalnih časopisov! Da bi pa samo „katoliški“ može smeli zastopati koristi naroda v državnem zboru, pa menda le ni res. Kaj pomaga, če je poslanec še tako katoliški, če pa ni odločno naroden, če ne pozna in razume teženj svojega naroda; katoliško prepričanje mu gotovo ne bo pomoglo do uspehov; delati mora, pamet rabiti, pred vsem pa mora poznati potrebe svojega naroda. Ko bi še samo katoliško prepričanje povedlo narod do izobrazbe in napredka, bi Slovenci dandanes daleko nadkriljevali Francoze in Angleže! Beseda „katoliški“ ni družega, ko puhla mednarodna fraza, za katero se skriva farška nadutost, puhlost in gospodstvaželjnost, fraza, na katero love črni mojstri nerazsodne kaline. Žalibog, da se taki nahajajo tudi še med našo takozvano inteligenco! Čudna zaslepljenost! Kakor hitro se pa kdo noče pokoriti tem srboritim gospodom, je že, kakor dr. Kukovec, hlapec kranjskega dr. Tavčarja, je agent za na Kranjskem obrabljen liberalno politiko! Če si upa kdo kritikovati naprave in delovanje teh črnih gospodov, huj! pa mu že odrekajo vsako zmožnost, kakor člankar v „Našem Domu“ prisvoja vsakemu posameznemu udeležencu socijalnega kurza v Mariboru več poznavanja socijalnih razmer na Spod. Štajerskem, kakor ga imajo vsi voditelji „Narodne stranke“ skupaj. Novost! Kakšno tele, g. urednik oprostate! pa mora biti pisec tistega članka, da se upa može, ki vodi „Narodno stranko“, primerjati s takimi mladimi fanti, kakor so bili v socijalnem kurzu!

Kandidatje za državni zbor se pojavljajo kot gobe po dežju. Z vso odločnostjo se trdi, kakor piše „Edinost“, da klerikalna stranka

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Kržan je plezaje in skakaje čez razvaline hitei proti pristanu in ni se zavedal, da mu je smrt gotova, če ga ugledajo turški vojaki. Na srečo je bil Tomo preudarnejši. Zapodil se je za svojim gospodarjem in ga srečno došel in ustavil.

— Milostivi gospod, za ta mesec še nisem dobil svoje plače, je rekel Tomo z očitajočim glasom. Če že hočete po vsi sili, da Vas Turki obesijo, zakoljejo ali v ogenj vržejo, vsaj mene poprej odškodite.

Kržanu je žele sedaj prišlo na misel, kako nerodno je bilo njegovo ravnanje, kako bi sebe in morda tudi Asunto spravil v nesrečo, če bi bil izvršil svoj namen.

— Hvala ti, Tomo, da si me opozoril, je rekel Kržan, in da ne boš v strahu za svojo plačo, ti dam kar takaj cekin. In zdaj mi svetuj, kako bi se približal ladji, na kateri je vojvodinja Asunta.

— To je vendar kaj preprosto, je menil Tomo. Poglejte okrog sebe.

Vse polno ubitih turških vojakov leži tod okoli. Obledava se kot turška vojaka.

— To je dobra misel, Tomo, tako dobra, da dobiš zanjo posebe en tolar. Kržan in Tomo sta slekla dva turška mrliča in oblekla njiju obleke. Zdaj sta bila vsaj v toliko varna, da bi ju Turki na prvi pogled ne spoznali kot sovražnika. Kot turška vojaka sta se že mogla upati na obrežje.

Na Gjačiča se Kržan ni domislil. Zdaj mu je le roljilo po glavi, kako bi vojvodinjo Asunto rešil s turške ladje. Sto načrtov mu je prišlo na misel, a v trenutku, ko so se rodile, je že tudi spoznal, da so neizvedljive. Ko je prišel do obrežja, je pač prav iz bližine videl vojvodinjo Asunto, a kaj naj stori, tega ni vedel.

Gjačič je bil dobro slišal vzklik, ki je ušel Kržanu, ko je iz daljave zagledal vojvodinjo Asunto in je tudi hitel za Kržanom in za Tomom, a spotoma si je premislil. Poslal je mornarja, ki mu je sledil, nazaj in mu naročil, naj takoj obvesti kralja Gjačiča o razmerah v pristanu in mu sporoči nujni nasvet, naj piratje takoj naskočijo turške ladje, in sicer še v

pristanu. Sam Gjačič pa je ostal na kopnem. Da je Kržan videl njegovo ženo, o tem ni dvomil, saj je bil sam Kržanu povedal zgodovino svoje poroke, le presenetilo ga je, da pozna Kržan Asunto.

Skrivajoč se za zidovi se je Gjačič bližal obrežju in kmalu se mu je posrečilo spoznati na ladji med drugimi ženskami vojvodinjo Asunto. Ogenj divje radosti je zažarel v njegovih očeh, ko se je prepričal, da je našel svojo ženo, ki jo je iskal mesece in mesece po vseh otokih in mestih in kateri do tega dne ni mogel priti na sled.

— Zdaj bodeva obračunala, ošabna vojvodinja, se je rotil. Ker ti je bil kraljevič Ladislav preslab za moža, ti bodo pa zdaj dobri piratje kot ljubimci.

Gjačič je s svojega skrivališča zapazil tudi dva turška vojaka, ki sta se potikala po obrežju in zdaj premikala kake sode, zdaj si dajala kak drug posel. Zazdela sta se mu takoj sumljivo, kajti vsi turški vojaki so se bavili z gašenjem ognja, a spoznal ju je žele, ko sta privabila več sodov na obrežje in ju savalila v morje. Zdaj

je ogenj metal svoj svit na nju in pri tej strašni luči jima je videl v obraz.

— Kaj neki nameravata, se je vprašal Ladislav, in z največjo pozornostjo opazoval Kržanovo in Tomovo početje. Toda dolgo ni imel Gjačič te zabave. Kržan in Tomo sta mu naenkrat izginila izpred oči, kakor bi se bila udrila v zemljo. Izkušeni pirat je seveda hitro uganil, da sta Kržan in Tomo navrtala nekaj sodov, ki jih Turki še niso naložili na ladje, in, ko je vino oteklo, sta jih spustila v morje ter se na njih bližala ladji, na kateri je bila vojvodinja Asunta.

Gjačič je bil uganil resnico. Kržan in Tomo sta na nekaj sodih, ki sta jih bila privezala enega ob drugega poskušala doseči ladjo, na kateri je bila vojvodinja. Seveda sta morala napraviti velik ovinek in se previdno skrivati, baje če bi ju bili Turki zapazili, bi bilo hitro konec njiju vožnje. Gjačič je smehljaje čakal na odločitev, misleč, če reši Asunto Kržan, mu jo vzamem na kopnem, če ne jo rešim sam, čim pride moj oče s svojo armado.

(Dalje prih.)

na Goriškem postavi za kandidata za Goriško okolico sodnega tajnika Alojzija Fona. Goriški odvetnik dr. Franko nastopi kot samostojen kandidat in kot nasprotnik dr. Gregorčiču. Dr. Franko je agrarec.

— **Iz trgovinske in obrtne zbornice.** Trgovinski minister je potrdil zapetno izvolitev g. Josipa Lenarčiča za predsednika in g. Frana Kollmanna za podpredsednika trgovinske in obrtne zbornice kranjske za leto 1907.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Noeoj (za lože: nepar) se vprizori prvič na slovenskem odru burka „On in njegova sestra“, spisal B. Buchbinder, v kateri nastopi kot gost dična slovenska umetnica gospa Irma Polakova.

— **„Slovenec“** je v soboto začel pod črto kuharicam in backom za pouk in kratak čas objavljati prevod mozeg pretresujočega romana „Gospod Châteaunois“, vitez s črnega gradu. „Brr! Komu ne prihaja na misel krvava zgodba „grofinje z mrtvaškim licem?“ In za nameček razlaga učeni prevajalec (govori se, da je po poklicu postrežek) izgovor francoskih imen, seveda napačno. Kako se kliče reka Aisne, mora dandanes vedeti pač vsak zamorski šolarček, le „Slovenec“ modrijani tega ne vedo. Kam potem mislite, ljudje božji, ako zahtevate, naj bi taki ljudje poznali Shakespeara in Molièra!

— **Smrdil!** Šenklaška gospe viha zadnje čase v „Slovenca“ nosove, češ, da ji prihaja smrad s Šentpetrskega nasipa. Seveda je to le nagajivost, ker šenklaški gadje so vajejeni smradu, kakor berač mraza, saj imajo opraviti z lemenatom, kjer se porabi primeroma toliko mila, kakor pri Beduinih. Pa tudi sicer niso njihovi nosovi občutljivi za klerikalni smrad. Sedaj, ko se bliža spomladanska toplota, bo pravi užitek celo za nahodne nosove na Dunajski cesti iz male hišice klerikalnega Polaka, kjer gnijejo in se parijo neustrojene kože. Vtknite semkaj svoje blagoslovljene nosove.

— **Društvo slovenskih profesorjev.** Pred nekaterimi dnevi je bila v ministrstvu posebna deputacija „Državne zveze avstr. srednješolskih društev“. Suplenti dobe draginskih doklado; nepopolne suplente se bodo „zložile“, da se jih more čim več vsteti v kvinkvenalke. Ministrstvo sestavi seznam izprašanih suplentov in ga razpošlje na deželne šolske svete in ravnateljstva z ukazom, naj se nastavlajo v prvi vrsti izprašani suplenti in sicer po starosti izpitov. Deputacija je prejela zagotovilo, da se bo ugodilo našim željam, kolikor je mogoče administrativnim potom.

— **Slovenskega planinskega društva** redni občni zbor se bo vršil v sredo dne 20. marca t. l. ob 8. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma v Ljubljani z naslednjim sporedom: Nagovor načelnika, poročila tajnika, blagajnika, in računskih preglednikov, razni nasveti. Hkratu bo gosp. Ražun, fotograf iz Litije, proizvajal skioptične planinske in pokrajinske slike.

— **Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih.** Odborova seja v torek, dne 5. t. m. Predsednik poroča, da se je stavbišče za otroško zavetišče kupilo in da je zemljiško-knjižno že prepisano na podružnico. Stavbo se prične spomladati. Občinski svet ljubljanski je dovolil podružnici uvaževanje započeto odraščevalno akcijo za tekoče leto podpore 1500 K, za kar se mu izreče iskrena zahvala. Dobrodelna prireditelj je izvrstno uspela in ji vrgla blizo 1700 K čistega dobička, ki se bo uporabljal za namene oskrbovalnice. Predsedstvo se je vsem sodelujočim zahvalilo v dnevniki. Občina št. Vid pri Vipavi je pristopila podružnici kot član. Glavni tajnik prečita letno poročilo, ki se ima objaviti v izvestjih avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih. Izvoli se ožji odsek šestih članov za oskrbovalnico, ki se bo shajal vsak teden in ki bo določeval, kake odraščevalne naprave se imajo izvesti v posameznih slučajih in kako je posrednim jetičnim rodbinam priskočiti na pomoč. Odseku pripadajo vsi odborniki-zdravniki, dalje predsednik in blagajnik. Letošnji občni zbor se sklene sklicati na dan 6. aprila. Slednjič se izreče odseku za prireditelj dobrodelne predstave zahvala odbora.

— **Ljubljanska podružnica društva poštnih uradnikov** je imela snoci v hotelu „Ilirija“ svoj letošnji redni občni zbor ob povoljni udeležbi. Zborovanje je otvoril predsednik oficijal g. Mayer, ki je pristočno pozdravil navzoče in predstavil oblastvenega zastopnika komisarja g. Ročido. Za overovatelja zapisnika je imenoval gg. Zadnika in Vernika. Spominjajo se umrlih članov

gg. Jenka, Butoraca in Filica, so se zborovali v znak sožalja vzdignili s sedežev. Predsednik je nato naznanil, da se 17. t. m. vrši na Dunaju občni zbor osrednje zveze. Po zvezi želji se nanj odpoljšje delegat podružnici. Ljubljanski odbor je sklenil po delegatu na obč. zboru postaviti sledeče predloge: 1.) sestavi se memorandum na trgovinsko ministrstvo zaradi zadnjih imenovanj kontrolorjev; 2.) poda se memorandum železniškemu ministru, da bi oni poštni uradniki, ki spremljajo pošto po železnicah, dobili premog po nižnji ceni; 3.) skupno s tržaškimi in puljskimi delegati naj nastopi ljubljanski delegat, da se popolnijo izpraznjena mesta poštinih uradnikov; 4.) pri konferenci delegatov naj ljubljanski delegat stavi predlog, da se odpravi uradni pavsal. Vsi ti predlogi so bili od zborovalcev soglasno odobreni. Nato je naznanil predsednik, da dobe poštni uradniki s 1. aprilom povišano plačo. Tudi stopi v veljavo 35letna službena doba. Osrednje društvo je kaj spretno delovalo v dosegu tega. Dosežena pa še ni službena pragmatika, ki je najbrž ne bo mogoče dobiti. Vendar se osrednje društvo zavzema z vsemi močmi, da se doseže dopust, nedelj-sko in ponočno delo proti primerni odškodnini ter največ 7 urno dnevno delo. Predsednik je pozival nato vse člane, naj uplivajo na vse poštne uradnike, da bodo složni, ker le na ta način je mogoče doseči, kar še ni doseženo. Za tajnika je poročal nato podpredsednik oficijal g. Tomazin, ki je tudi vodil tajniške posle. Preteklo leto je za državne uradnike važno glede zvišanja plač in določene 35letne službene dobe. Bati se je pa, da se sedanji slabi avanzma po novi regulaciji še poslabša. Zato morajo poštni uradniki zahtevati časovni avanzma, dokler ga ne dobe. Na zadnjem občnem zboru je bil poročevalec, ki je bil v avdijenci pri trgovinskem ministrstvu. Zadnja imenovanja kontrolorjev so se izvršila v znamenju protokije in so bili Slovenci povsod preterirani, zlasti za Goriško in Primorsko, češ, da ne znajo italijanski, dasi so imeli potrebnih zmožnosti za to. Odbor ljubljanske podružnice je imel 10. sej. 14. oktobra je bil vsepoštni shod, 12. junija je imela tržaška posestima ustanovni shod vseh poštinih uslužbenecv. Ljubljanska podružnica se ga je udeležila po odposlanec. To poročilo se je brez ugovora odobrilo. O denarnem stanju podružnice je poročal blagajnik oficijal g. Hold. V začetku preteklega leta je imela podružnica 66 članov, med temi 55 ljubljanskih. Ker je tekem leta pristopilo 5 članov, 6 jih pa izstopilo vsled premeščenja ali smrti, jih je bilo koncem leta 65. Dohodki so znašali 453 K 51 vin., stroški pa 402 K 22 vin. Prebitka je torej 51 K 29 v. Preglednika računov in knjig oficijal g. Palčič in Lassbacher sta našla oboje v redu, zato se je njima in blagajniku dal absolutorij, g. Tomazin se je pa izrekla zahvala za njegov trud. Pri volitvi so bili nato izvoljeni v odbor gg.: Edvard Burian, Josip Hold, Božidar Keil, Karel Mayer, Josip Tomazin in Ivan Velepčič. Njih namestniki so gg. Ivan Rak, Ivan Zadnik in Maks Velepčič, preglednika računov pa g. Karel Lassbacher in g. Mihael Palčič. Na občni zbor osrednjega društva pojde kot delegat oficijal g. Keil. Pri slučajnih predlogih je predlagal ofic. g. Širnik, naj izreče občni zbor zahvalo centrali za njeno uspešno delovanje. (Soglasno sprejeto.) Odborov sklep, da se predsednik centrale gosp. Fibich imenuje za častnega člana podružnice, g. Grabscheid pa za zaupnika, se je odobril. Končno se je izrekla zahvala in pohvala predsedniku podružnice g. Mayerju in se izrekla želja, da bi še nadalje tako vztrajno in močnato zastopal podružnične koristi. (Predlagatelj g. Vernik.) Ker se ni nihče več oglašil k besedi, je zaključil predsednik zborovanje.

— **I. Občni zbor krajevne skupine društva državnih slug** dne 3. t. m. se je obnesel jako dobro. Bil je precej mnogoštevilno obiskan. Omeniti je, da je prišlo sicer lepo število slug justičnega in političnega urada, a tem manj zanimanja kažejo za to veljavno organizacijo sluge finančnih, stavbinskih (c. kr. cestarji) in režijskih uradov. To je tembolj obsojati, ker stojimo ravnokar pred za nedogledni čas za naš stan merodajnimi reformacijami in je torej solidarno postopanje nujno potrebno. Definitivni odbor je bil izvoljen nastopni: Karel Jeglič, načelnik, Mihael Kosmač, namestnik, Ivan Hübscher, tajnik, Franc Milavec, taj. namestnik, Josip Marinko, blagajnik, Ivan Černe, blag. namestnik ter svetovalci: Eric Wabra, Karel Zorko in Mihael Boste. Okrožnica na kolege na deželi se je poslala in se pričakuje obilnega odziva in upamo, da tudi ostali ljubljanski kolegi nemudoma pristopijo.

— **Dež. muzej „Rudolfinum“.** Pomorski praporščak g. Pavel Ekel je podaril tukajšnjemu deželnemu muzeju več koralnikov različnih luknjičark (madreporaria) iz pristanišča mesta Singapore (glavno mesto istoimenskega otoka v malajskem otočju). Med njimi sta dva lepa koralnika vrste madrepora verrucosa in m. surcutora. Drevesaste in paheilčaste koralnike, ki tvorijo prostrane skalne grebene in kleteti, tvorijo male, družno živeče živalice s tem, da izločujejo iz sebe neko čvrsto tvar, ki je ponajveč apno, pri nekaterih vrstah pa tudi rožena snov.

— **Iz učiteljskih krogov** se nam piše: V 56. št. „Slov. Naroda“ čitamo med „Najnovejšimi novicami“ sledeče: „Za polkovnike in generale namerava avstrijsko vojno ministrstvo določiti starost, kadar morajo iti v pokoj“. Prav tako. In, ali ne bilo dobro, če bi tudi druga ministrstva, posebno pa naučno, izdala tako določbo? Hej, tukaj vam je starih „generalov“, ki kar nočejo zapustiti svojih vojska. Dasi so trudni od dolgega „marša“, vendar se z nogami in rokami oklepajo starega „šimelna“ za vrat. Zakaj ne gredo v zasluženi pokoj, izgovarjajo se različno. Nekateri celo trde, da bi jim bilo dolčas po šoli. Bežite no! Mi smo pa mnenja, da je njihovo učenje še veliko bolj dolčas, ker morajo prebavljati učno snov, zabeljeno z žaltavimi starimi metodami. Mlajše moči pa naj čakajo še leta in leta, predno jim „generali“ naredijo prostor. Mnogokrat ti ljudje s svojimi pedanterijami ovirajo mlajšim močem v šoli in tudi zunaj šole — plodonosno delovanje.

— **Odbor „Ljubljanske podružnice društva poštnih uradnikov na Dunaju“** se je večerj tako-le sestavil: Predsednik: oficijal Karel Mayer; podpredsednik: oficijal Teodor Keil; tajnik: oficijal Josip Tomazin; tajnika namestnik: oficijal Edvard Burian; blagajnik: oficijal Josip Hold; blagajnika namestnik: asistent Ivan Velepčič; pregledovalca računov: oficijal Mihael Palčič in Karel Lassbacher.

— **Roditeljski večer** priredi vodstvo II. mestne deške šole v soboto, 16. t. m. ob 1/7. zvečer v šolski telovadnici na Cobjovski cesti. Spored: 1. Nagovor šolskega vodje. 2. O pokornosti (ubogljivosti) otrok — govori učitelj Janko Likar. 3. Razgovor učiteljev s starši. K temu večeru se prijazno vabijo starši in vsi drugi, ki se zanimajo za vzgojo otrok.

— **Umrli** je v Pulju poštni kontrolor g. Josip Filic, v Skofji Loki pa nadučitelj g. Papa.

— **Učiteljsko društvo za litijski okraj** zboruje v nedeljo, dne 17. marca t. l. ob 1. uri popoldne v Litiji v šolskem poslopju.

— **V šestih urah z Dunaja v Kočevje** sta se pripeljala v zrakovu v soboto stotnik Tauber, prideljen vojaškemu aeronavtičnemu zavodu na Dunaju, in dr. Defant, asistent osrednjega meteorološkega zavoda. Plovila sta 3000 metrov visoko in je znašala temperatura 5 stopinj R. pod ničlo.

— **Samomor.** V Vintgarju so našli mrtvega penzioniranega orožnika Karla Snoja iz Jesenic. Pokojnik je bil nekoliko duševno bolan in se je ustrelil v prsi.

— **Aretirali so** v Logatcu mladega človeka, ki je na sumu, da je v zvezi s kakšno tatvinsko drhaljo ali pa ponarejalci denarja. Našli so pri njem 474 K in več drobnarij, zlatih in srebrnih. Dejal je, da se piše Eric Mollenhauer in da je doma iz Pruske Šlezije. 28. febr. je bil v Trstu, kjer se je izdal za pomorskega kadeta Wolfa pl. Bauerwita iz Kiela. Oddali so ga sodišču.

— **Novo društvo.** V Idriji se je ustanovilo „Strokovno društvo kranjskih rudarjev“.

— **S tira je skočil.** Danes zjutraj prihajajoči gorenjski vlak št. 1721 je na menjalniku 76 skočil z zadnjima dvema vozoma s tira, ker je v stolpiču 3 službujoči čuvaj Suhadolec imenovani menjalnik prekalma predstavil. Poškodovan ni bil nihče, tudi vozovi so ostali nepoškodovani. Promet je neoviran.

— **Z nožem zaklali so** v nedeljo ponoči fantje iz Cikave dva druga tanta iz Rateža. Eden ranjenih imenom Škrbecv Jože, je umrl kmalu, ko so ga pripeljali v bolnico v Kandiji, drugi je le težko poškodovan. Napadalec imenom Košir in Mikec iz okraja Cikave, ki sta se baje le brnila, so orožniki že aretovali.

— **Ustanovni občni zbor društva „Sokolski dom“ v Celju** se je vršil v nedeljo. Za predsednika je izvoljen dr. Karlovšek, za tajnika Furlan in za blagajnik Smertnik.

— **Velikodušnost naših mestnih očetov!** Iz Celja se nam piše dne 10. marca t. l.: Obče znana je draginja, ki vlada sedaj vsepovsod, seveda tudi kaj občutno v našem „nemškem“ mestu. Ni čudo, če so se

zaupno obrnili naši oženjeni mestni učitelji, ki gotovo doslej niso nikdar pozabili, zastaviti vse svoje sile v podkrepitvenememškega značaja našega mesteca, tozadevno v od pomoč, ter zaprosili nekeke draginske doklade. A naši „patres conscripti“ so v svoji seji dne 8. t. m. opravičeni želji učiteljev, katerim nemško svojo deco izročajo v oskrb — bili so le štirje! — izrekli svoj apodiktčni „quod non!“ Finančne komunalne razmere tega ne dopuščajo. Kdor ve, za kaj vse mestni naš odbor troši denar, se mora taki argumentaciji le smejeti! No, učitelji bodo od slej še vedeli menda izjaviti konsekvence iz te ljubeznivosti in resganljive šarmantnosti naših veledušnih mestnih odbornikov. S časom vse pride; čas je dober zdravnik. A najboljše pri vsem tem je dejstvo, da je mestni odbor celjski vsem svojim uradnikom v očigled velike draginje dovolil priboljške, celo mestnim pometajem je zdato poboljšal mezdo; a za vzgojitelje najdražjega, kar glešta, mestno prebivalstvo, t. j. za deco, ne gleštajo pri magistratu — bora. Et meminisse iuvat!

— **Naš hipernarodni „Slovenski Gospodar“.** Iz Slov. Gorice se nam piše dne 8. marca t. l.: Žurnalisti po receptu dr. Korošca v „Slov. Gsp.“ in „Našem domu“ vzemo si res lahko patent gledé njihove logike. V zadnji svoji številki takó „Gospodar“, kakor tudi njega vreden sinko, „Naš dom“ že kar presegata drug drugega glede logične nesmisli. Vidi se, da ta lista le pišeta nerazsodnim slojem. — „Gospodar“ pravi, da ni proti učitelstvu, pač pa le proti gotovi struji njegovi, ki se ne ujema z idejami „Kmečke zveze“ t. j. Koroševe politične zadruge za priboritev mandatov v prihodnji državni zbor! „Naš dom“ pa v zadnji svoji številki z dne 7. marca t. l. uči, da mariborska „Soc. zveza“ mladine ni politično vzgajala ter jo vadila, kako naj se vede, pri „vunbacičeljevanju“ ob raznih shodih in dr., marveč, da se je to godilo zgolj v sporazumljenju in krščanski ljubezni. Prej trdi, da pri tem kurzu ni bilo nič političnega, pač pa koj v drugem predalu pravi, da je razlaganje se vršilo glede postopanja ob političnih shodih, ob volitvah itd. Torej pisarenje le za — backe! To je logika! Res prav vredno duševnega očeta — Korošca! Živela krščansko-socijalna poštenost!!

— **Vzorno vzgajališče.** V mariborskem dijaškem semenišču vladajo naravnostškandalozne razmere. „Omladina“ poroča o njih: Zjutraj morajo gojenoci vstajati ob petih (drugače jih prefekt vlačí iz postelji!) ter iti potem, površno opravljeni v ledenomrzlo kapelo, kjer morajo prečepeti po tričetrt ure. Ni čuda, ako si kdo pri tem nakoplje bolezen za vse življenje — pa saj se gre za božjo čast! Umivajo se dijaki v skupnih umivalnikih in je sploh pri umivalnih posodah vse neusnažno in nehičigjenično. Nizke temperature so v semenišču sploh priljubljene, zato skrbi tudi semeniška kuhinja, ki daje dijakom za zajtrk mrzlo mleko, ki je največkrat zredčeno z vodo. Sicer prihaja mleko s škofovega posestva v naravnem stanju, a semeniška kuhinja skrbi za „izboljšanje“. Če je kdo celo tako reniten, da se brani piti to brozgo, dobi — post. Ravnatelj Zidanšek dokazuje svojo ljubezen do mladine s tem, da imenuje sedmošolce „falote“ in „gemeines Volk“. Posebno so mu k srcu prirastli radikalci, ki imajo po njegovih besedah „poganske nazore“. Koncem prosinca bi se bilo 7 dijakov v spalnici za peto šolo skoraj zadušilo in to le vsled varčnega ravnatelja, ki ne da pri kuritvi spalnic, ko v pozno noč. Nekaj jih je v nezvesti popadalo po tleh, eden, ki je šel iz sobe, je celo vsled slabosti obležal na hodniku. Zjutraj, ko so za silo prišli k zavesti, pa pride ravnatelj in jih pozdravi z „lumpi v šolo!“ Se po zdravniku dolgo ni hotel poslati, ker vsemagomočni g. kuharici to ni bilo po volji. Ko je potem zdravnik enega posebno slabotnega preiskoval, zarohni ravnatelj: „Das ist ja so ein Spitzbub!“ Vzor krščanskega pedagoga! Snaženje prostorov je popolnoma pomanjkljivo. Naravnost smešno pa je, ako se dijakom „za kazen“ omejuje in prepoveduje uporaba semeniškega vrta, ki je v prvi vrsti namenjen gojencom. Posledice Zidanškovega ravnateljstva so vidne na vseh koncih in krajih: vedno več bolnih dijakov kakor pod prejšnjim ravnateljem, nejevolja na eni, a dobrikanje in breznačajnost na drugi strani. Semenišče v najnovejši dobi ne vzgaja, ampak ubija duševno in telesno.

— **Cmurek se podira.** Zakaj? Ker je ondtni župnik Slovenca in Slovenko poročil v slovenskem jeziku. Nemški značaj Cmureka je s tem omadeževan in nevarnost je za kraj, da postane kraj čisto panslaviščen! Kakšne nevarnosti vse prete štajerskim Nemcem in nemškutarjem!

— **Restavracija v celjskem „Narodnem domu“** prevzela je s 1. marcem t. l. gospa Apih. Kakor se nam iz Celja piše, se v res narodnih krogih prav ozbiljno želi, da bi ta gostilna res tako uspevala, kakor bi to že davnaj želeli v prilog narodnemu našemu prestigu. Upamo, da bode gostilničar in odsek „Celjske narodne čitalnice“, v čegar področje spada v prvo ta zadeva, odsljed storil povsem svojo dolžnost! Treba le resne volje in doslednosti. Potem bodo prenehale vsakojake rekriminacije. Živimo v času udobnosti in realnega življenja. To naj se upošteva! Človek rad položi svoj obol vsikdar, a vedeti mora, da pri tem ni kar tako odjemalec, marveč da se ga tudi upošteva! S tem smo rekli vse. Sapienti sat!

— **Zažigalec.** 20letni Julij Slabe iz Voitsberga na Štajerskem je 5. t. m. v Duplici pri Kamniku posestniku Primožu Brlecu zažgal kozolec, ker ni dobil v vasi in okolici nikjer prenočišča. Slabeta so zaprli.

— **Samomor.** 18letni privatni uradnik Alojzij Osterc se je vlegel blizu Gradača pod vlak, ki ga je usmrtil. Vzrok samomora je, ker Osterc ni imel sredstev za življenje. Bil je preje uslužben pri nekem odvetniku v Ptuj.

— **Provokacija.** V ponedeljek 4. t. m. je bil v Beljaku vojaški nabor. Nekaj fantov zavedne bruske fare se je odličilo kakor po navadi s travkovi, ki so pa bili — strah in groza — slovenski! Razen tega so se še drznili v pristnem nemškem mestu Beljaku na glavnem trgu peti slovenske pesmi. Beljaškim nestrpnem je bilo to preveč in neki „štram“ redar se je spravil nad pevajoče fante in jim vzel provokatorične travkove. S tem je bil nemški značaj Beljaka rešen. Zavednost slovenskih fantov bodi drugim v izgle!

— **Vlom.** V stanovanje gospe Lucije Kan v Trstu je vlomil neznan tat in odnesel vložno knjižico tržaške hranilnice z vlogo 5000 kron ter več drugih vrednostnih reči v vrednosti več sto kron.

— **Hitra smrt.** V Trstu je zadela kap 87letno Jerico Zabino-vič, ki je umrla kmalu nato.

— **Napad v umobolnosti.** K 37letni Mariji Zorzin v Trstu je prišla v nedeljo zvečer na poset 40letna Ana Gaeta. Kar je Zorzin nenadoma zblaznela. Planila je se sekuro na Gaeto in jo ranila na sencih in roki. Nato si je z britvijo prerezala vrat. Hitro poklicani zdravnik je odredil vse potrebno, vendar je položaj obeh žensk jako nevaren.

— **Načrt železniške zveze med Istro in Dalmacijo.** Železniško ministrstvo je podelilo dunajskemu odvetniku dr. Henriku Grafu in inženirju ter železniškemu ravnatelju izven službe Jos. pl. Wensschu na Dunaju dovoljenje, da smeta začeti s tehničnimi predeli za naslednje železniške proge, in sicer: 1. od postaje Lupoglave proge drž. železnice Divača-Pulj do Planine (v Istri) torej — po premostitvi fairesinskega kanala s trajektom — torej od kake točke na otoku Čresu pri Dragosiču do južnega konca imenovanega otoka in pri premostitvi Kvarnera s trajektom od kake točke otoka Paga pri Lunu čez ta otok do Zadra; 2. od Plomina v Lovran; 3. od Osora na otoku Čresu čez Mali Lošinj na Veliki Lošinj; 4. od Zadra v Obrovac; 5. od Zadra v Zadrski zaliv in 6. od Zadra v Benkovac, eventualno v Kuin. Dovoljenje velja za eno leto.

— **Ljudska univerza v Zagrebu** se ustanovi še tekoče leto. Vodstvo vseučiliških kursov je v rokah posebnega odbora profesorjev. Ustanove se pa še drugi kurzi, n. pr. za povzdigo smisla za lepo, deklamatorično-muzikalni večeri itd.

— **400leten vodnjak** se je zrušil v Remetu na Hrvaškem. Boje se, da se zrušijo tudi bližnje starodave hiše, ker se svet v bližini čudno pogreza.

— **Vlak je povozil** Ano Potočnik na zagrebški postaji. Potočnik je nesla sinu kosilo v delavnico na kolodvoru, pa je šla po bližnjici čez tire, kjer jo je zgrabil prihajajoči tovorni vlak in jo na mestu usmrtil.

— **Umor.** V Boboti na Hrvaškem je umoril Čedo Milnikovič delavca Bogomila Horaka. Prezrel mu je ovratno žilo. Vzrok umora ni znan.

— **Mednarodna panorama na Pogačarjevem trgu** nas vodi ta teden po najlepših pokrajinah Sicilije. Največ zanimivosti nam nudi mesto Palermo z monumentalnimi zgradbami in spomeniki. Prekrasen je pogled iz Katanije na vulkan Etno ob solnčnem zahodu. Nadalje obiščemo Sirakuze, Taormino, Aleso, Mesino itd., sami zanimivi kraji, ki so cilj obiskovalcev Sicilije. — Prihodnji teden: Velezanimivi posnetki z japonsko-ruskega bojišča.

— **Nasilni ponočnjaki.** Včeraj ponoči je policijski stražnik opozoril tri razgrajče na mir. 20letni delavec Anton Setina iz Drage je začel straž-

nika zmerjati in se proti njemu tako vesti, da mu je moral napovedati aretovanje. Ta se je na to vrget na tla in le z velikim trudom ga je spravil stražnik dalje. Na Rimski cesti pa sta ostala dva pridrla aretovancu s kolom v roki na pomoč in ko se je šetina vsled tega čutil varnega, se je dejansko lotil stražnika, kateri ga je potem udaril po glavi s sabljo. Med tem sta ona dva pobegnila, ranjenca pa je stražnik s pomočjo pasansov odvedel v osrednjo policijsko stražnico, kjer so ga obvezali. Včeraj zjutraj pa sta bila aretovana tudi ostala dva. Vsi trije pridejo k deželnemu sodišču, kjer se bodo morali zagovarjati zaradi hudodelstva javnega nasilstva.

Rabijanten berač. V nedeljo proti polnoči je prišel mestni policiji dobro znani in iz mesta izgnani 34letni vagant Anton Mežnar iz Dobrunj v Maličevu restavracijo beračiti, kjer ga je hotel stražnik aretovati. Ko je Mežnar čul napoved aretacije, se je tako raztogotil, da se je vlegel na tla in začel okoli sebe tolči z rokami in nogami, kakor bi bil blazen, in le s pomočjo pasantov ga je mogel stražnik ukrotiti in odvesti pod ključ. Mežnar je šele prišel iz Gradea po odgonu. Oddali so ga sodišču.

1000 mark nagrade. Dne 25. februarja sta bili ukradeni v cerkvi sv. Pavlina v Trierju dve dragoceni monštranci in ciborij. Prva je visoka 80, široka pa 36 cm. Izdelana je jako umetno iz pozlačenega srebra v barok slogu in okrašena z mnogimi žlahtnimi kamni. Druga je iz pozlačenega bakra in tudi zelo umetno izdelana. Ciborij ima srebrni pokrov s širokim pozlačenim robom. Slike ukradenih monštanc kakor tudi ciborija so razstavljene na policijskih ogledih. Kdor pove kake podatke, ki bi vodili na sled storilca in ukradenih dragocenosti, dobi 1000 mark nagrade.

Ptička v kletki. V četrtek je bilo vratarju g. Ivanu Bukovcu iz čumunat v „Deželnem dvorcu“ ukradene 22 kg masti in dva para štifletov, v skupni vrednosti okoli 60 K. Policija je kmalu dognala, da nihče drugi ne more biti tat, kakor hlapec Mihael Marinšek, rojen leta 1858. na Hudem, pristojen v Radomlje pri Kamniku in Karel Mahne, rojen leta 1880. v Trstu (tržaški uzmovč tedaj zopet ni imel sreče v Ljubljani), pristojen v Materiji pri Voloskem, ki sta isti dan prišla tja po smeti in pepel. Ker je policija dobila dovolj pravo-močnih dokazov, je včeraj oba aretovala, a tudi mast in štiflet so že prišli na dan. Oba trdita, da sta videla ukradene reči, ko sta pripeljala domov, na vozu, a kdo jih je potem spravil, noče vedeti nobeden. Marinšek trdi, da je tat Mahne, ta pa, da je Marinšek, češ, saj mi je zvedel se plačeval za žganje, da bi ga ne izdal. No, pa se bodeta že še omehčala in povedala resnico. Marinšek je bil že petkrat predkaznovan in enkrat celo zaradi uboja, kakšen pa da je Mahne, še ni znano. Poleg tega leti sum še na Marinška, da je hotel v noči od 7. na 8. t. m. izvršiti pri baraki prodajalke obuteli Jerice Rozmanove in pri skladišču branjeve Jerneja Črnelja v Solskem drevoredu vlom. Potrgal je bil že pri obeh vratih ključavnice, a je bil najbrže po kakem pasantu preplašen, da je ustavil svoje delo. Oba so oddali c. kr. deželnemu sodišču.

Vlak je skočil s tira. Ko je danes zjutraj ob 7. pripeljal osebni vlak z Gorenjskega na južni kolodvor, sta dva zadnja voza skočila s tira. Eden se je nagnil tako postrani, da je obstal le na enostranskih kolesih. Nesreče se sicer ni pridiglo huje, kakor da sta se voza nekoliko pokvarila in se je vozeče občinstvo v teh vozovih močno prestrašilo.

Pobalinstvo. Dvema zdravnikoma so dosedaj še neznan zlikovci odnesli na zidu se nahajajoča napisa ordinacijskih ur.

Z voza je padla včeraj pri dolenski mitnici posestnica Frančiška Peruzijeva iz Lip, ker se ji je bil ustrašil konj električnega voza in naglo zavil v stran. Navedenka se je vsled padea na levem licu znatno poškodovala, konj pa je zdrijal z vozom po Karolinski zemlji, kjer so ga ustavili.

Dejavsko gibanje. Včeraj se je odpravila z južnega kolodvora v Ameriko 180 Hrvatov, 100 Slovencev, 150 Macedoncev in 100 Ogrov. V Heb je šlo 200, v Inomost 90, v Beljak pa 70 Hrvatov.

Izgnani in najdene reči. Hlapec Mihael Tratar je izgubil zlat prstan, vreden 6 K. — Knjigovodkinja gđ. Marija Dvoršakova je izgubila 30 K denarja. — Odvetniški uradnik g. Juri Verčič je našel otroški muf, v katerem je bil bel robec in se dobi na magistratu.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske od 24. februarja do 2. marca 1907. Število novorojencev 19 (= 26,3 ‰), mrtvorojenci 3, umrlih 27 (= 37,4 ‰), med njimi jih je umrlo za jetiko 10, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1, vsled samomora 1, za različni bo-

lezni 14. Med njimi je bilo tujcev 9 (= 33,3 ‰), iz zavodov 15 (= 55,5 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 27, za škrlatico 1, za tifuzom 3 osebe.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer v restavraciji „Novi svet“ (Mrak), Marije Terezije cesta društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Slovenec v Ameriki. — Vlak je povozil v Girardi (Ohio) Josipa Pucigarja ter ga na kose raztrgal. — Hrabet je zlomilo v rudniku v Cumberlantu Janezu Debevcu ter ni upanja, da bi ozdravel. V istem rudniku je zlomilo nogo Jakoba Hafnerju.

Najnovejša novice. Tožbo za 500 milijonov odškodnine so naperili razni interesi proti mestni občini Karlovi vari in rudarskemu uradu, ker se je zaradi varstva vrelcev prepovedalo kopati daleč naokoli rudo.

— Pariz je še vedno v temi, ker električna razsvetljava ne funkcionira. Gledališča zahtevajo 150.000 frankov odškodnine.

— Obesil se je na Dunaju 83 letni podmaršal v pokoji Pilsak pl. Wellenau.

— Trpinčenec vojakov. Vojno sodišče v Darmstadtu je dokazalo stražništru Leyersapsu 647 slučajev trpinčenja podrejenih vojakov, a za vse to je bil obsojen v — enoletno ječo.

— Verska blaznost. V Urazu na Španskem so se neki mladi mož in njegovi dve sestri zvezali na grmado iz pohištva ter grmado zaglali, da bi prej prišli — v nebeško kraljestvo. Vsi trije so za opekljami umrli.

— Umrli je na Dunaju odvetnik dr. Rosa, znan iz pravde Wolf-Schönerer.

— Rodbinska drama. V Drazdanih je ustrelil kraljevi nadlogar v pok. Wilsdorf svojo ženo, pet otrok in sebe, ker jih ni mogel preživljati s pokojnino.

— Duhovnik slepar. Pred porotniki v Tarnopolu se vrši obravnavo proti župniku Koptyczku, ki je osleparil kmete za 80.000 K, podpisujoč jih na menice in zadolžnice.

— Kralj Peter je sprejel v avdijenci sultanovega odposlanca Munir pašo, ki je izročil kralju sultanovo lastnoročno pismo.

Fanatični menihi. Italijanski časopis „Corriere della Sera“ poroča o boju, ki se je vršil med italijanskimi frančiškani in armenskimi menihi v kapelici v Betlehemu. Ko je procesija frančiškanov dospela v kapelico, napadli so jih Armenci s poleni, in prišlo je do srditega boja, kot orožje so služili križi (krucifiksi) in razna cerkvena posoda. Voditelj frančiškanov, bojevit menih, ki se je udeležil že več takih pretepov, se je bojeval kot tiger, a slednjč je bil premagan in se je, iz več ran krvaveč, zgrudil na tla. Nekemu drugemu frančiškanku so razbili čepinjo, a vkljub temu so končno vendar le frančiškani ostali na bojišču zmagovalci in Armence iz kapelice potisnili. Zmaga pa je bila drago plačana: „svete posode“ in svetilke ležale so na tleh razbite in po altarju je tekla človeška kri! — Italijanski konzul v Jeruzalemu je vpeljal preiskavo.

Razpad ribiške flote. Iz Cuxhavena poročajo, da je v ribiških krogih vzbudila veliko vznemirjenje vest, da so tudi to leto izostali roji sardel. — Ako se ta vest uresniči, je to velik udarec za ribiško floto. Lov sardel je prinašal na leto dohodek 100 tisoč mark, a to je že sedaj tretja zima, da ne prihajajo sardele v bližino kopna. Lov na sardele je bila važna grana malega obrta in svoječasno so se bili mali ribiči združili v ribiško floto, ki je delala dobre kupčije, ali samo do tedaj, dokler so prihajale ribe blizu kopna, ker so ribiške ladje male in se ne morejo podajati na visoko morje. Sedaj ni rib in s tem propada ribiška flota. Tako je v zadnjih 25 letih padla flota v Cuxhavenu od 275 ladij na 158. Ako ribe še katero leto izostanejo, jih bodo zamogle loviti samo ladje velikih družtev, a ribiška flota propade popolnoma.

Električno spanje. Profesor Leduc v Nantesu poskuša že več let, da bi odpravil narkozo s kloroformom in etrom in jo nadomestil z elektriko, ki naj bi vplivala na možgane toliko, da bi človek mirno zaspal. Pri tem seveda ne bi smel biti pacient oviran pri dihanju. Poskusi pri živalih so se mu s primerno močnim električnim tokom zelo posrečili. V zadnjem času se je dal tudi sam na ta način elektrizirati in trdi, da tako elektriziranje privede zelo miren spanec. Ko preneha električni tok, se človek zbudi brez vsakih neprijetnih posledic. Tudi zdravje ni s tem oškodovano.

Verski fanatizem. V Fontignanu je umrl kmet, ki je bil odločen

nasprotnik klerikalizma ter je odganjal od sebe vsako duhovniško pomoč. Izrekel je zadnjo željo, naj se njegovo truplo seže. Ko so hoteli njegovi sorodniki v ta namen pokojnikovo truplo prepeljati v Perugia, kjer je krematorij, naščuvali so duhovniki množico, da se je postavila pred mrtvaški voz ter ga ni pustila naprej. Prihiti so morali orožniki, ki so spremjali voz. Množica je živigala, duhovniki pa so dali zvoniti z vsemi zvonovi kakor za najveselejši praznik.

Drevesa, ki nimajo žuželk. Ena izmed čudnih naravnih posebnosti Južne Afrike je takozvano „khalno drevo“, ki je dobilo svoje ime od tod, da ga ne more nihče prepilati, da bi ne moral kihati, kajti njegov prah deluje prav tako kakor tobak na njuhanje. Nobena žuželka, noben črv se drevesu ne približa; njegovo perje ima zelo grenak okus in njegov les se v vodi potopi.

70 let učitelja. Učitelj Rusi v Švici je dosegel 101 leto in je bil 70 let učitelj. Pač redka starost!

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Z nočem je sunil Anton Bertonec, mizarski pomočnik v Mojstrani, tovarniškega delavca Jožeta Poznika na Savi in sicer kakor sam trdi, ker je bil nanj jezen in se je hotel nad njim zanositi. Zadel ga je v prsi ter ga le lahko poškodoval. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe.

Mlada tatica. Že šestkrat zaradi tatvine kaznovana Polona Avšič iz Zgor. Kašlja je izvršila v preteklem letu in letos meseca prosinca na škodo raznih oseb 9 tatvin. Skupna vrednost ukradenega blaga znaša K 19230. Obsojena je bila na 13 mesecev težke ječe, po prestani kazni jo pa postavijo pod policijsko nadzorstvo.

Tepež med katoliškimi fanti. Posestnika sin France Zaletel, po domače Lavričkov iz Stanežič je imel že staro jezo na Franceta Mraka tudi od tam; zlasti ga je jezilo, ker mu je slednji neko nedeljo v Tršanovi gostilni pripomnil, naj neha „slo“ plesati, ker bi tudi drugi radi na vrsto prišli. Drugi dan nato se je Zaletel proti Mrakovi sestri izrazil, da mora brat crkniti, če ne tisti večer, pa čez teden dni. V nedeljo dne 2. grudnia m. l. sta se brata Valentin in France Mrak vrčala od velike maše iz St. Vida domov. Pri Krvinovem znamenju sta trčila na Franceta Zaletla „Lavričkovega“ in na Franceta Zaletla po domače „Klanškovega“. Lavričkov je nagovoril Valentina Mraka z besedami: „Kaj si pa ti špilal zadno nedeljo za eno politiko?“ Na to so potegnili vsi štirje nože, Valentin Mrak je mahal proti Lavričkovemu, ne da bi ga zadel. Takoj so se vsi štirje zgrabili. France Mrak je Klanškovega na levi in desni roki poškodoval, Klanškove je pa Franceta Mraka na desni roki urezal. Ta pa je zopet skočil na Lavričkovega in ga z nožem na glavi in na hrbtu poškodoval. Isto nedeljo popoldne je pa tudi Klanškov v Tršanovi gostilni grozil, da mora France Mrak se isti dan crkniti, predno pa mine predpust, pa oba brata. Sodišče je obsodilo Lavričkovega in Klanškovega vsakega na 2 meseca težke ječe, Franceta Mraka pa na 3 tedne zapore.

Bojevit vojaški novinec. V nedeljo 7. vinotoka m. l. je bilo nekaterim fantom odriniti k vojakom. Sedeli so v Kokolčevi gostilni v Dol. Logatu. Blizu Smoletove hiše se je vnel pretep med fanti iz Čeve in Dolenje vasi, pri katerem so Čevčani nasprotnike pognali v beg. Matija Nagode posest. sin in hlapec Janez Jerina iz Dol. Logata sta se oborožila s količki in pred Mihevčevim vrtom napadla Kramarjevega hlapca Franceta Žunta, katerega je zlasti Nagode precej poškodoval. Janeza Jerino je sodišče oprostil, Nagodeta pa obsodilo na 3 tedne zapore.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 12. marca. Istrski deželni glavar dr. Rizzi je odstopil. Vzrok je naslednji: Rizzi je zahteval, naj skliče vlada istrski dež zbor, da bi sklenil volilno dolžnost. Vlada je bila pripravljena to storiti, a s pogojem, da se skliče dež. zbor v Koper in da bo vladni zastopnik na slovenske in hrvatske interpelacije mogel odgovarjati v dotičnem jeziku. Italijani s tem niso bili zadovoljni in ker vlada vsled tega ni sklicala dež. zbora, je dr. Rizzi odstopil.

Dunaj 12. marca Poročevalec „N. Wr. Abendblatt“ je o Rizzi-jevi demisiji govoril z dr. Barčolijem. Ta je rekel, da Italijani odobravajo Rizzijev odstop, češ, vsa ministristva so do leta 1905. priznavala, da je edino italijansčina opravilni jezik istrskega deželnega zbora. (Op. ured.: Opravilnost je zika sploh ni. Enakopravnost je določena po državnih osnovnih zakonih, vrh tega je pa začasa kolonice leta 1895 bila izdana posebna najvišja odločba, ki ponavlja osnovni zakon) Leta 1905. je začel vladni zastopnik na slovenske interpelacije slovenski odgovarjati. Leta 1906. je bil sklenjen dogovor, da bo vladni zastopnik na slovenske in hrvatske interpelacije čital odgovor najprej italijanski, potem šele slovenski in hrvatski. Ker se vlada tega dogovora ne drži, so Italijani razžaljeni.

Dunaj 12. marca. Avstro-ogrski diplomatični zastopnik v Sofiji je dobil naročilo, da izreče bolgarski vladi sožalje na smrti ministrskega predsednika Petkova. Avstro-ogrski poslanik v Londonu pa je dobil naročilo izreči tako sožalje tamkaj mudečemu se bolgarskemu knezu.

Dunaj 12. marca. Ogrski minister notranjih del, grof Andrasy, je bil danes v posebni avdijenci pri cesarju.

Dunaj 12. marca. Nocoj se je zgodila tu rodbinska tragedija, ki ima še nepojasnen značaj. Včeraj je tunaglomla umrl žitni komisijski trgovec Makso Schönb-berg. Mož je bil v jako dobrih razmerah. Danes ponoči pa je njegov sin, 19letni tehnik, ustrelil svojo mater in samega sebe.

Praga 12. marca. Trgovinski minister Fořt bo kandidiral v Kolinu, kateri okraj je zastopal v drž. zboru, predno je postal sekcijski šef v žel. ministristvu.

Sofija 12. marca. Glede napada, pri katerem je bil ministrski predsednik Petkov umorjen, minister Genadjev pa ranjen, se je dognalo, da je bil atentat namenjen Genadjevu in da je bil Petkov le slučajno umorjen. Konjeniški častnik Konstatinov, ki je bil navzočen, je napadalca s sabljo udaril po roki in mu izbil revolver. Temu častniku se je zahvaliti, da ni napadalec umoril tudi Genadjeva.

Sofija 12. marca. Morilec ministrskega predsednika Petkova se zove Aleksander Petrov. Bil je v Vidnu uradnik, a zaradi nedrednega izvrševanja uradnih poslov je bil iz službe odpuščen. Petrov je bil že snoči zaslišan in je trdil, da je le iz osebnega sovraštva hotel umoriti Genadjeva.

Pariz 12. marca. Danes ponoči je tu umrl bivši prezident francoske republike Casimir Perier.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Creme
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Darila.

„Určni sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani so od 1. do 28. svečana 1907. poslali prispevke in darila p. n. gg. in družina:

dr. Stergar imenom umrle g. Juvancič iz Šiške, vložno knjižico št. 17681 po 100 K; Jakob Gašparič, kaplan na Dolu pri Hrastniku, nabral v gostilni pri Peklarju 10 K; Ana Bajec, poslala poslala udmino za podružnico v Sežani 185 K; Anton Stenovec, Duple 3 K; Vladimir Vojska, Novo mesto 5 K; Ivan Rojc, Bilje 10 K; Fran Avsec, St. Jurij 5 K; B. Aljančič, Opava 5 K; Josip Apli, Celovec 5 K; Ivan Zorn, poslal nabrano udmino od podružnice na Vrtojbi 75 K; Ivan Košir, kurat na Kalu 10 K; Ljudmila Pirnat, Gradec, nabrala pri družbenem večeru „Sokola“ 13 K; Smodej Josip, Velike Lašče 5 K; upravnistvo „Slovenca“ 5 K; upravnistvo „Slovenca“ 3 K 13 h; ženska podružnica v Ajdovščini, udmino za l. 1907 80 K 50 h; dvorni svetnik Lubec 4 K; Mimi Tolazzi, Logatec 68 K; hranilnica in posojilnica v Dolu 20 K; dr. Andrej Pavlica, Gorica 3 K; župnika Bohinje in Sakser skupaj dar 9 K; I. Podlesnik, poslal nabrano vsoto pri veselici v Ribnici na Pohorju 40 K 70 h; Ivana Brinšek, Trnovo 3 K; Jos. Pavletič, Gorica 4 K; Jožef Novak, Povir 31 K 20 h; Fr. Grivec, Lahovšek 4 K; Fr. Maselj, c. kr. stotnik v p. za kolodar 10 K; podružnica na Vranskem 100 K; Simon Zupan, Ježica, dar Mohorjanov 3 K 80 h; Mohorjani, pri Sv. Emi p. Pristava 2 K 16 h; Ivan Kovačič, v Podmelcu 5 K; Davorin Vrinšek, Rečica 20 K; ženska podružnica na Vrhniki 97 K; Anton Kukulj, st. Jurij 7 K; posojilnica v Trbovljah 40 K; Janez Filipič, Ločnik 10 K; Andrej Orehek, Knežak 3 K; Rado Gnezda, gimn. suplent, kot preostanek pri prodanih zvezkih 2 K; dr. Karel Grosman, Ljutomer 5 K; Peter Grasselli, Ljubljana 6 K; Val. Mikuš, St. Jurij dar Mohorjanov 9 K; Fr. Osterman, poslal darovano vsoto od dobavitelja uniform žel. uradnikov, g. Preskerja 50 K in 4 K 60 h; čitalnica v Konjicah 13 K 84 h; Otmag Golob in Fran Košenina, Kozje, poslala dar 4 K; dr. Fr. Jurtela, Ptuj 5 K; Ivan Skarja, Ljubljana, poslal darovano vsoto gospodične P. Senekovič 1 K; Ivan Luzar, Dunaj, 3 K; Martin Malnerič, Črnomelj 16 K; županstvo okolice Mozirje 20 K; Anton Lovšin, Dobrova, dar Mohorjanov 10 K; Janez Podbevšek, Zagorje 4 K; posojilnica v Gornji Radgoni 30 K; upravnistvo „Slovenca“ 33 K 50 h; dvorni svetnik dr. Ploj, Dunaj 5 K; Mat. Novak, Radovica 3 K; Raktelj, c. kr. stotnik v Petrovaradinu 5 K; podružnica v Žukemberku letnino za 1906 33 K 47 h; Viktorin Žnidaršič, frančiškan, Ljubljana, dar Mohorjanov 12 K 85 h; Feliks Ferik, Maribor 10 K.

Več rodoljubov je poslalo tudi preplačila za kolodar, kateri zneski se pa radi pomankanja prostora niso mogli izkazati na tem mestu.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 12. marca 1907.		
Mališeni papirji.	Denar	Blag
1/2% majska renta . . .	99—	99 20
1/2% srebrna renta . . .	100 10	100 30
1/2% avstr. kronka renta . . .	99 05	99 25
1/2% zlata . . .	117 20	117 40
1/2% ogrska kronka renta . . .	95—	95 20
1/2% zlata . . .	113 25	113 45
1/2% posojilo dež. Kranjske . . .	99 10	100 10
1/2% posojilo mesta Split . . .	104 50	101 50
1/2% posojilo mesta Zadar . . .	99 85	100 85
1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . .	99 55	100 55
1/2% češka dež. banka k. o. . .	99 75	100 75
1/2% . . .	99 30	99 75
1/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke . . .	100 10	101—
1/2% pešt. kom. k. o. s 10% pr. . .	106—	107—
1/2% zast. pisma innerst. hranilnice . . .	100—	101—
1/2% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice . . .	100—	100 50
1/2% z. pis. ogr. hip. ban. . .	100—	100 20
1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr. . .	100—	100 20
1/2% obl. češke ind. banke . . .	100—	101—
1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	99 90	
1/2% prior. dolenskih žel. . .	98 75	99 75
1/2% prior. juž. žel. kup. 1/2% . . .	307 75	309 75
1/2% avstr. pos. za žel. p. s. . .	99 60	100 60

Srečice.		
brečice od l. 1860 1/2 . . .	162 85	154 75
od l. 1864 . . .	265—	267—
izske . . .	160 75	157 75
zenu. kred. l. emisije . . .	268—	278—
II. . .	272—	282—
ogrške hip. banke . . .	218 50	258 50
srbske a frs. 100— . . .	98—	106 50
turške . . .	183 50	184 50
žanilica . . .	21 80	23 80
žredine . . .	440—	450—
inomške . . .	80—	90—
žrakovske . . .	92—	101—
Ljubljanske . . .	56—	61 70
Avstr. rdeč. križa . . .	45 59	47 50
Ogr. . .	28—	28—
Rudolfove . . .	56—	60—
Salcburške . . .	84 50	90 50
Dunajske kom. . .	494—	505—

Delnice.		
južne železnice . . .	154—	155—
Državne železnice . . .	680 75	681 75
Avstr.-ogrške bančne deln. . .	1767—	1777—
Avstr. kreditne banke . . .	684 50	685 50
Ogrske . . .	809—	810—
Žirnostenske . . .	244—	245—
Premogokop v Mostu (Srbia) . . .	765—	768—
Alpinske montan . . .	619 25	620 25
Praske žel. ind. dr. . .	265 5—	265 5—
Alma-Murányi . . .	568—	569—
Trbovlske prem. družbe . . .	282—	283—
Avstr. orožne tov. družbe . . .	561—	565—
Češke sladkorne družbe . . .	139 10	140—

Velika.

6. kr. cekin . . .	11 96	11 40
10 franki . . .	19 09	19 11
10 marke . . .	25 52	25 60
100 franki . . .	24 10	24 15
100 marke . . .	117 62	117 82
1000 franki . . .	95 40	95 50
1000 marke . . .	2 53	2 54
1000 . . .	4 34	5—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 12. marca 1907.		
Tornala.		
Pšenica na april . . .	50 kg K	7 58
„ „ oktobar . . .	50 „	7 90
„ „ april . . .	50 „	8 00
Koruna „ maj . . .	50 „	5 25
„ „ julij . . .	50 „	5 39
Oves „ april . . .	50 „	7 66

Elektrikar.
6-10 h višje.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 7. marca: Ivan Zajc, dinar, 43 let. Radeškega ceste 11. Jetika.
Dne 9. marca: Anton Petek, čevljar, 30 let. Stari trg 22. Jetika. — Fran Lukman, sprovodnik v. p., 51 let. Marije Terezije c. 11. Jetika. — Ana Hribernik, vrtnarjeva hči, 7 mes. Štefličke ulice 15. Enteriča folie.
Jožeta Mitlavič, delavka 22 let. Radeškega v. 23. Jetika. — Rozalija Vajda, delavka, 67 let. Radeškega ceste 11. Dementia scilicet.
— Marija Fink, delavka, 60 let. Radeškega ceste 11. Tumor abdominalis.
Dne 10. marca: Elizabeta Sterman, pismonoševa žena, 51 let. Bleiweisova ceste 3. Brna hiba.

V deželni bolnici:

Dne 6. marca: Fran Šauer, dinar, 45 let. Neduha.
Dne 7. marca: Janez Tomazin, mesarski pomočnik, 40 let. Meningitis. — Jera Sardoč, delavčeva žena, 49 let. Jetika. — Fran Tropš, mizar, 36 let. Jetika.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 06'9. Srednji tlačni tlak 736'0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11	9. av.	733'0	-0'6	sr. jvzhod	oblačno
12	7. jg.	735'1	-4'6	sl. jzah.	jasno
	2. pop.	35'6	3'2	sr. svzhod	pol. oblak.

Srednja večerajšnja temperatura: 1'8° normale: 2'8°. Padavina v mm 0'0.

Globoko potrpi naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

Franc Pápa

madučitelj in posestnik

dne 11. t. m. ob 1/9. uri zvečer, v 57. letu svoje starosti, naglo umrl. Pogreb draga rajnega bode v sredo, dne 13. marca t. l. ob polu 6. uri popoldne iz poslopja deške ljudske šole na tukajšnje pokopališče.

Draga pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev. Škofja Loka, dne 12. marca 1907.

Franja Pápa roj. Debevc, soproga. Fran o, Mici, Gustav, otroci.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja, ki se nam je izkazovalo povodom boleznin in smrti našega preljubega soproga, oziroma brata, svaka in strica, gospoda

Antona Petek

čevljarškega mojstra

kakor tudi za obilno spremstvo pri pogrebu, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem nočno iskreno zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo za krasne vence in spremstvo slav. ljub. janskemu veteranskemu koru, sl. ljubljanskemu gasilnemu in reševalnemu društvu, čevljarški zadrugi in sl. pevskemu društvu „Zvon“ za ganljive žalostinke, ter vsem darovalcem prelepih vencev. Presrečna hvala vsem!

V Ljubljani, 12. marca 1907.

Žalujoci ostali.

Zahvala.

Povodom smrti mojega ljubljene soproga, gospoda

Jožeta Stariča

c. kr. sodnega svetnika in vodja okrajnega sodišča na Brdu

izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo za izkazano sočutje in za mnogobrojno častno spremstvo pri pogrebu. Zlasti in posebno hvala sem dolžna p. n. gg. usmiljenim bratom v Kandiji za izredno pozornost in skrb, za požrtvovalno strežbo in prijaznost za časa boleznin, potem preč. kap. duhovščini in oo. frančiškam, p. n. uradnikom c. kr. okrajnega in okrajnega sodišča v Novem mestu, p. n. uradnikom c. kr. okrajnega sodišča in c. kr. davkarje v Mokronogu, sl. požarni bratovi v Mokronogu, veleč. damam iz Ljubljane in Mokronoga, darovalcem vencev kakor tudi vsem prijateljem in znancem, ki so prišli od blizu in daleč, da počaste pokojnega na zadnji poti. Zahvaljujem se tudi sl. meščanski in meščanske garde godbi kakor sploh vsem, ki so pokojnega v tako častnem in velikem številu spremili k zadnjemu počitku. Vsem prav lepa in srčna hvala!

Novo mesto, dne 9. marca 1907.

Matilda Starič.

Mlad, soliden

trg. pomočnik

v trgovini z mešanim blagom dobro izurjen in hiter prodajalec in

učenka

iz poštene meščanske hiše se sprejmeta takoj pri tvrdki M. Eisher v Litiji.

Jutri

v sredo, 13. marca 1907

v restaraciji „Novi svet“

Marije Terezije ceste 14

KONCERT

Društvene godbe za člane.

Nečlani plačajo 40 vinarjev. Začetek ob 8. uri zvečer.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Valentin Mrak, restavrator.

834

Izšla je knjiga

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupretreklam času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Ta povest je jako zanimiva ter izborna opisuje dogodke neke koristke iz časa Mondheimovega gledališkega ravnanstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani Prešernove ulice.

Najvišja odlika na mednarodni razstavi v Milanu 1906 (avstr. juror.)

Dr. Hugon vit. Porenta

primarij dobrotelnega zavoda v Trstu, izjavlja, da je spoznal, da ob obolevnosti želodca in črevesja točno in hitro deluje

želodčna tinktura

(tudi odvajalna)

lekarnarja

Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti.

Stekleničica 20 vinarjev.

12 stekleničic z zavojem vred 270 K
24 " " " 512 "
70 " " " 14.—
poštni zavitek. III 4354-4

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Starl trg šte. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 Cene zmerne. 48

Gospodje in dame!

Velikansko skrivno sredstvo in pojasnilo za obuditev ljubosti pri obeh spolih se razpošilja di-kretno za 3 K v suknjah pod naslovom „Sreda 1907“ poste restaracije Ljubljana. Popolnoma neškodljivo, uspeh takoj brez dvoma. Na tisoče zahvalnih pisem. 776 7

Pohištvo.

Zeta s 4 fotelji in druge reči se napredaj na Opekarski cesti št. 10, I. nadstropje.

Ogleda se lahko vsak dan. 855 1

Iz proste roke se prodaja v Radovljici

hiša šte. 35.

Izve se pri lastniku. 858-1

Dobro idoča

gostilna

na Rohinjski Bell

se odda na račun.

Natančnejša pojasnila daje Anton Repret, Bled. 798-3

Black diamantne pile

iz tvornice 834 2

G. & H. Barneff Co. v Filadelfiji.

Neprekosljive kakovosti. Ugodne cene.

Prodaja jih samo:

RIHARD ARNS

v Remscheldu na Nemškem. Königstrasse.

3 ali tudi več

spretnih

črkostavcev

sprejme takoj z dobro plačo oz. v račun 830 2

lv. Pr. Lampret

tiskarnar v Kranju.

Schicht-milo

je najboljši!

Skrbne študije

so dognale, da se Schicht-milo hitro in močno peni v vsaki vodi: topli ali mrzli, trdi ali mehki; iz lahka toda uspešno so vrine v tkanine, hitro odloči nesnago, ne da bi se količkej lotilo niti. Schicht-milo je popolnoma čisto in zato rej docela brez razjedajočih snovi; že desetletja ga izdelujejo v enaki kakovosti iz najboljšega blaga. Raba tega mila za vsako čiščenje, za vse vrste pranja, je zakon preudarnosti in pomenja za vsako gospodinjstvo prihranek časa, dela in denarja.

Kot podpora gospodinjstvom se išče

gospica

do 20 let, ki bi imela nadzorstvo kuhinje neke restavracije.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 856-1

Gostilna „TRIGLAV“

v Kranju

se daje v najem.

Ponudbe je vpsolati na naslov: Vinke Majdič, Kranj. 857-1

Kislo zelje

v sodeih od 50 kg naprej (cena 100 kg 18 kron) razpošilja tvrdka

J. Kušlan

Kranj (Gorenjsko). 883 1

Prodaja se v posekanje

bukov gozd

dobro zarastel. — Več se poizve pri posestniku Josipu Bodlaju na Brezjah — Sv. Neža št. 10, pošta Tržič. 859-1

Kdor

zemljišče

ali

kupčijo

vsake vrste

kakor tvornice, hiše, vile, zemljišče, pensonate, graščine, mlince, opekarnice, hotele, gostilnice, kmetiska posestva rad prodal hitro in diskretno ali rad najel nanja posojilo, naj se le najprej zaupno obrne na prve vrste strokovno strogo rečno in

največje podjetje

Mednarodni kupčijski kurir (Internaz. Geschäfts-Courir) v Gradcu, Elisabethstrasse 6.

Zastopstva po vseh deželah Avstro-Ogrske in po sosednih državah. Uradnik je takoj na mestu in če je treba brezplačnega obiska zaradi natančnejše dokumentitve in ogledanja, prosimo za takojšnje obvestilo. 53-29

Posojilnica na Slapu pri Vipavi reg. zadruga z neomej. zavezo.

Vabilo

rednemu obč. zboru

Posojilnice na Slapu pri Vipavi reg. zadruga z neomej. zavezo

kateri se vrši

dne 28. marca 1907

ob dveh pop. v posoj. pisarni v Vipavi s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva in odobrenje računskega zaključka za l. 1906.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Privoljenje remuneracije načelstvu in nadzorstvu.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Slučajnosti.

V slučaju nesklepnosti ob dveh popoldne se vrši drugi občni zbor ob polu treh na istem mestu s istim dnevnim redom, kateri bode brez ozira na število zastopanih pravovneljavno sklepal. 861

Vipava, dne 3. marca 1907.

Načelstvo.

Slama v balah

se po nizki ceni prodaja.

Martinova cesta 10. 847-2

Hiša

v Lescan št. 54 (4 sobe, kuhinja, shramba, klet pod vso hišo) pri hiši je njiva in olepšalni vrt, miren prostor za gospodo, za vrtnarje ali obrtnike. 782-8

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1397
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva ceste št. 6.
Igriške ulice št. 6. —
Telefon št. 154.

Vrlo zmogljivi ogrski mlin za pšenicu išče za prodajo svojega predobro renomiranega izdelka kaveije zmožnega

zastopnika ali kupca

pri pekarnih v Ljubljani in na Kranjskem dobro uveljavljen. 850-1

Ponudbe na upravištvo „Slov. Nar.“ pod šifro „Farina“. 850-1

Dve hiši

ki se dasta deliti 788-3

se ugodno prodasta.

V hiši so pekarija, gostilniški in trgovski prostori ter veliko skladišče.

Vprašanja le pismena pod „2 hiši“ sprejema upravništvo „Slov. Naroda“.

A I 60/7 7.

848-2

Objava.

S sklepom c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani z dne 6. marca 1907 opr. št. A I 60/7-6 dovoljena je

javna prostov. dražba

v zapuščino zamrlega gosp. c. kr. majerja v p. Viktorja Ruperta spadajoče hišne oprave, obleke, perila, mizarskega orodja itd.

Ta dražba se bode vršila dne 14. marca t. l. od 9.—12. ure popoldne in od 3.—6. ure popoldne v hiši št. 3 na Kongresnem trgu v Ljubljani.

Vse reči se bodo prodale le proti gotovemu plačilu skupila in proti takojšnji odstranitvi iz stanovanja zamrlega.

V Ljubljani, dne 9. marca 1907.

Ivan Plantan,

c. kr. notar kot sodni komisar

Vabilo

k

rednemu obč. zboru

Nar. hranilnice in posojilnice v Radečah pri Zidanem mostu

reg. zadruga z neom. zavezo ki se bode vršil

v nedeljo, dne 7. aprila t. l. ob. 3. popoldne v zadrugi pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo o izvršeni obligatorični reviziji.
 2. Poročilo o računskem zaključku za leto 1906.
 3. Potrjenje letnega računa.
 4. Slučajnosti. 860
- Ako ta občni zbor ob 3. uri ne bi bil sklepčen, se vrši isti dan v istem prostoru pol ure pozneje drugi občni zbor ne glede na število navzočih zadrugnikov.

„SLAVIJA“

vsa jemna zavarovalna banka v Pragi. — Rez. fond: 34,788.837'76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87,176.383'76 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vesolnim slovensko-poročno upravo.

Va pomeni daj:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

Sprejema zavarovanja Slovenskega življenja po najrazvostnejši kombinaciji pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na dolžništvo in smrt s manjšajimi se vplačili.

Vsek dan ima po protoku potih let pravico do dividende.

Zavaruje posojila in promislilno proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najmanjšega. Učiva najbolj sloves, kadar posoja.

Dovoljuje in čistega dobička lastnik posojila v narodno in občinskega namena.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

4012 53

Številka telefona 210.

prilagojena slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izberne

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Učenca

za tapetniško obrt sprejme takoj
IVAN ČERNE, tapetnik, Dunajska
cesta št. 18. 800-3

Lokali za trgovino

se oddajo v Prešernovih
ulicah št. 7. 835-8
Vprašanja na hišnega lastnika
Adolfa Perlesa.

že nad 30 let obstoječa, dobro idoča

trgovina

mešanega blaga
s trafiko in žganjetočem
v večjem trgu zraven farne cerkve se
odda z zalogo ali brez zaloge
tako v najem radi preoblegla posla
pri drugem podjetju. 804-3
Vsa tozadevna vprašanja sprejema
Janko Popovič, trgovec v Cerknici
pri Raketu.

Pred ponarečeno se hrani z vzorcem in znamko.

Sol za želodec

Mlad trg. pomočnik

star 20 let, vešč slovenskega, nemškega, hrvaškega in ogrskega jezika, izkušen špecerijaške, manufakturne, modne in galanterijske stroke, želi v teku 6 tednov ali še poprej službo premeniti. — Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda.“ 842-2

V najem!

Enonadstropna hiša

z gostilno in trgovino
oboje dobro uspevajoče, blizu železniške postaje v Istri se radi rodbinskih razmer
daje v najem. 819-2
Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda.“ 845-2

Julija Schaumanna

deželnega lekarnarja v Stockeravi. 220-4
Mnogo let že izpričano dietetično sredstvo za pospeševanje prebavljanja. Odstranjuje takoj želodčno kislino. Neprekošno za uravnanje in ohranjanje dobrega prebavljanja.
Dobiva se v vseh renom. lekarnah avst.-ogr. države. Cena 1 škatljice K 175. Razpošilja se po poštne povzetje ali po naročilu najmanj 2 škatljici.
Glavna zaloga: deželna lekarna JULIJA SCHAUMANNA v Stockeravi.

Učenec

primerno iz brazen, dobre rodbine, se
tako sprejme v trgovino z mešanim
blagom **J. Pretnar** na Bledu. 839-3

Sive koroške kose

izdeluje
tovarna
za kose
Karel Zeilinger
v Himmelbergu
iz najboljšega koroškega litega jekla v
poljubni obliki in množini. 819-2
Cene in vzorci kos se pošiljajo na
zahtevanje franco.

Orož. stražmojster

v pokoju, **Simon Bencelj** iz Lesca
ličje 61-3
primerne službe.

Istrijsko vino

iz prve roke prodaja **Sebastijan Luk**, trgovec v Krinji, pošta Tivjan (Autignana) pri Pazinu v Istri.
Vino pošilja v sodih po ne manj kot 56 litrov za gotov denar ali s povzetjem, franco železniška pošta Sv. Petar v Šumi (S. Pietro in Selve). Pošlje rad tudi vzorce. 272-8

Trgovski pomočnik

učeneo

iz dobre rodovine in s primerno izobrazbo se takoj sprejmeta v trgovino z mešanim blagom **Ivan Modic** v Novi vasi pri Raketu. 839-3

Ženitna ponudba.

Mož srednje starosti, samec, 3 2000 kronami denarja, 1000 kronami letnih stalnih dohodkov in še postransko službo, se želi poročiti s pošteno Slovenko, dekletom ali vdovo brez otrok v starosti 35-40 let in 3 nekoliko dote. 836-8
Pisma naj se pošiljajo pod „Morski val št. 99“ pošte restante, glavna pošta v Trstu.

!! Največji uspeh novega časa !!

je znameniti

3678-27

Daje bleščete bele perilo popolnoma brez duha in varuje platino izredno. Rabi se brez mila, sode ali drugih pridatkov. Pridane samo v originalnih zavitkih z gorenjo varstveno znamko.

Zavitek z 250 grami 16 vtičarjev
" 500 " 30 "
" 1 kilo " 56 "

Noben zavitek brez gorenje varstvene znamke ni moj izdelek in ste z njim v nevarnosti, da si pokvarite perilo. Dobiva se v vseh drogerijah in prodajalnah s kolonialnim blagom in milom.

Najdebelo:

L. Minlos,

Dunaj L, Mölkerbastei 3.

Vpisana varstvena znamka.

Društvo hišnih posestnikov

v Ljubljani

sklicuje

na dan 13. marca 1907
ob poluosmih zvečer v hotelu „UNION“
shod ljubljanskih hišnih posestnikov.

1. Razgovor o postopanju prizadetih hišnih posestnikov za izvršitev enoglasnega deželnozbornskega sklepa z dne 20. novembra 1905, da so one hiše, katere so v skladu potresnega zakona leta 1895, 1900, 1905 proste državnega hišno-najemniškega davka 18 oz. 25 let, tudi za isto dobo proste deželnih doklad.

2. Slučajnosti.

V Ljubljani, 9. marca 1907.

Odbor društva hišnih posestnikov v Ljubljani.

Vstop je dovoljen vsakemu ljubljanskemu hišnemu posestniku. 838-2

Samo pristna

goriška

in različna vina

se točijo najceneje

v 203-10

Goriškem vinotoču

Ljubljana

Stari trg 13.

JOSIP ROJINA

krojaška tvrdka in zavod za izdelovanje
raznih uniform

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 5
nasproti c. kr. glavne pošte
priporoča

elegantne obleke po najnovšem angl. pri-
krojevalnem sistemu „Premir“, izborna iz-
delane, specialno po najnovjši modi.

V kratkem Vam bo zameniti težko
zimsko obleko z lažjo. Napravite pri meni
prvi polizkus, ki naj Vas prepriča o moji
solidni postrežbi po zmerni ceni.

Uniforme vseh vrst se iz pristnobarv-
nega sukna dobavljajo izvršene brezhibno.
Dežni plašči in pelerine iz impregniranega
lodna so vedno v zalogi. 659-6

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino
patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“

(Strangfalzzegel)

„Sistem MARZOLA“

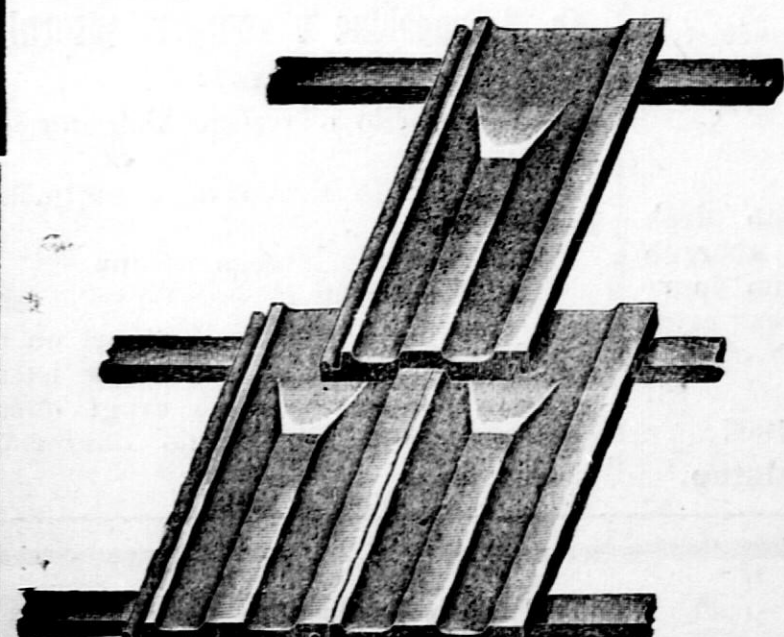
Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črne impregnirani.

Najilicnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

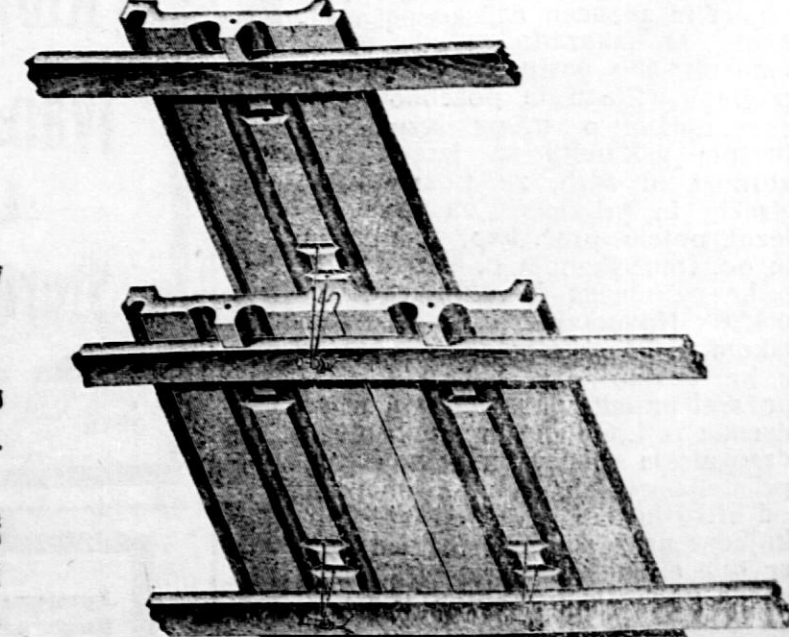
Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti
za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji. 708-4

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Sprejmejo se zastopniki.